Do anh Võ Phi Hùng cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

MỖI SỐ 0$ 07

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Năm thứ nhì — N° 324

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72, Lagrandière. Dây nói số 696

TÒA-SOẠN: 1 à 7, Rue de Reims. Dây nói số 558

Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

Samedi 23 Mai 1931

JOB

CÒN VẤN-ĐỀ BÁN LÚA

Phòng Thương-mãi Saigon xin nước Pháp mua giùm lúa Nam-kỳ trộn vào lúa mì, có chắc gì đặng như nguyện không?

Cái tình-hình nguy khốn của các nhà nông ta lúc nầy đã đến cực-điểm, tưởng không còn chối cãi gì được nữa.

Các nhà đại-biểu cho chúng ta trong chốn nghị-trường cũng đã làm hết phận sự mình, cầu xin Chánh-phủ:

1/ Buộc nhà Đông-Pháp ngân-hàng bỏ tiền ra giúp vốn cho các người chuyên-môn xuất cảng;

2/ Bỏ tạm trọn cái thuế xuất cảng lúa gạo từ bấy lâu nay;

3/ Lo lập ra một cái kho tiền dự trữ bù-chì (caisse de compensation).

Song coi thế khó đổi xoay cơ nguy của nhà nông chút nào tất cả. Đông-Pháp ngân-hàng quyết « thắt chặt hồ bao » không chịu ra tiền nữa; bỏ tạm thuế xuất cảng chưa chắc gì Chánh-phủ không thi-hành, còn lập ra kho tiền dự-trữ bù-chì thì ít ra cũng phải kiếm trước 100 triệu bạc, số tiền lớn lao to-tát ấy tưởng lẽ làm cho chánh phủ ngẩn ngơ trong lúc lý-tài khiếm-khuyết, kinh-tế khủng-hoảng nầy, thì có trông-mong gì về sự cái kho dự-trữ được thành lập.

Đang lúc dưới quốc-dân khao-khát cầm gáo mà trông chờ nước, thì trên Chánh-phủ cũng đã đem chút nước cho dân dùng thấm giọng, tức là việc xuất ra 5 triệu cho dân vay làm mùa tới. Tôi nói là « thấm giọng » thôi, chớ dân chưa được uống đã thèm. Là vì có trông cậy được tiền làm mùa đỡ mặc lòng, nhưng còn lúa gạo chất đống bấy giờ đây, không bán ra được, thật làm cho người ta ngặt nghèo quá sức.

Phải tính cách sao cho nông-dân bán được lúa, cái vấn-đề ấy chưa thấy ai giải-quyết.

Thình lình có dịp may. Trong cái cảnh u-sầu thảm-đạm tùng-rối ngặt-nghèo, may sao lại có một lằn yến sáng xẹt vào, làm cho điền-chủ nông-gia khấp-khởi mừng lòng, nẩy sanh vô cùng hy-vọng. Cái yến sáng ấy là bức điển-văn của ông hội trưởng phòng Thương-mãi Saigon là ông Lacaze gởi về cho ông Pasquier bên Pháp.

Rủi cho nước Pháp mà may cho Việt-nam mình! Rủi là mùa rồi ở Pháp lúa mì bị thất-bát, hiện giờ phải cần dùng thêm đến 8 triệu tạ lúa mì về làm bánh cho dân dùng mới đủ; còn may là nông-gia mình ở đây có mối bán bớt huê-lợi năm rồi, nhờ cái ý-kiến hay của ông Lacaze thỉnh-cầu Chánh-phủ bên Pháp mua giùm lúa gạo bên nầy về trộn với bột mì nấn ra bánh cho dân ở bển. Như thế thì tiện cả đôi đường cho nước Pháp, vì đã khỏi mua lúa mì nước ngoài cho mắc, mà lại còn có dịp thì ăn cùng thuộc-địa nữa.

Nhà nông ta có hy-vọng về chỗ nầy tưởng không phải là không chánh đáng.

Nhưng vì một bài trong tạp-chí *Le Chasseur français* cách vài ba tháng nay, nó làm cho chúng tôi có thể phập-phồng về cái kết-quả đang chờ bức điển-văn có ý-nghĩa trên kia vậy. Tạp-chí ấy tỏ ra rằng: Dân Pháp bây giờ — chẳng cứ ở nơi thành-thị phiền-ba, hay là ở thôn-quê đồng-bãi — rất kén chọn về tánh-chất bánh mì lắm. Họ chê bánh mì làm bán ra thuở giờ. Họ đòi bánh mì cho thiệt ngon hơn ngửi mùi cho đặng dịu-dàng dễ chịu. Dân ở thành-thị họ còn chấp nhứt cho đến cái màu bánh nữa. Họ thích bánh cho thiệt trắng tinh. Cái thích ấy rồi đây sao sao cũng trắng lang về chốn thú quê sản giả. Dường như dân bên kia bờ bể Méditerranée đang muốn chọn thứ lúa mì có tánh chất toàn-hảo, danh tiếng lẫy lừng, và lại ưa thứ lúa mì bên giây bờ bể Méditerranée, tức là Bắc-Phi-châu.

Cũng thời lúa mì mà họ phân biệt ra thứ tốt, thứ xấu, thứ có thể làm ra bánh ngon, thứ chỉ để làm ra bánh không mấy vừa miệng, nửa là đem trộn lúa gạo ta vào! Với cái dân-tộc dám ăn dám xài chẳng gì họ chịu, về con từng phải tùng quyền, trộn lúa gạo và lúa mì.

(Coi qua trương nhì)

TƯỞNG-GIỚI-THẠCH SẮP ĐEM 25 muôn binh ĐI ĐÁNH QUẢNG-ĐÔNG

Xem ra việc làm phản ở Quảng-đông không có gì là đáng lo lắm, bởi vì cái thiệt lực của bọn Quảng-đông không có gì. Tuy có phái Quảng-tây theo phe mặc lòng, nhưng lại bèn nghi-kỵ nhau lắm, Trần-Tế-Đường ở phe hữu trong Quốc-dân-đảng, còn bọn Quảng-tây ở phe tả, mà binh-lực cũng chẳng có gì đủ sợ. Cả hai tỉnh Quảng nhập lại, e cũng không có sức chịu nổi với Tưởng-giới-Thạch cho đặng.

Biết cái thiệt lực của phái lưỡng Quảng như thế, cho nên trước kia Vương sủng-Huệ là Pháp-chánh viện-trưởng, và Tôn-Khoa là Thiệt-đạo viện-trưởng, đều ghét họ Tưởng, cho nên lúc Quảng-đông nổi lên làm phản, thì hai người đều bỏ Nam-kinh đi, tưởng là về Quảng-đông, nhưng kỳ thiệt là nằm ở Thượng-hải cả.

Nghe nói Tưởng giới-Thạch dự bị ra binh cả thảy là 25 muôn, đi chinh Nam. Binh của họ Tưởng có nhiều sư-đoàn luyện theo binh-pháp của Đức, cho nên giỏi lắm. Người ta biết chắc rằng Trần-tế-Đường không thế gì chống nổi được.

ÔNG NG.-VĂN-VĨNH CHƯA ĐI TÂY

ÔNG NÓI RẰNG ĐỂ BÁN NHÀ BÁN ĐẤT TRẢ NỢ XONG ĐÃ

Trước đây, bổn-báo có đăng tin rằng nội báo-giới quốc văn trong nước, Nam-kỳ ta không có ai được cử đi đại-biểu cho báo-giới qua dự cuộc Đấu-xảo Paris, chỉ có ông Nguyễn-văn-Vĩnh, chủ báo *Annam Nouveau* và *Trung-Bắc Tân-Văn* là được đi thay mặt cho báo-giới ngoài Bắc mà thôi.

Đã lâu có tin rằng nội tháng Mai nầy thì ông vô Saigon để xuống tàu qua Marseille. Song gần đây thấy ông đăng báo *Annam Nouveau* nói thiệt rằng cuộc đi còn phải huởn lại, là vì bị công nợ, còn lo bán nhà để trả nợ xong xuôi đã, thì đi mới yên tâm. Chừng một tháng sau nữa mới đi đặng.

Thứ hai 25 Mai, nhơn lễ Pentecôte, sở Kiểm-duyệt nghỉ, nên bổn-báo cũng phải nghỉ một kỳ. Số tới nhằm thứ ba 26 Mai mới xuất bản. Xin thanh-minh để độc-giả biết.

Chuyện thị-phi....

Tấm lòng biết ơn của dân tộc Pháp

.......Nam-Chúc lại đi tưng bốc người Pháp lên tận tới mây xanh thì, sao khỏi người ta cho Nam-Chúc là phường đại-nịnh!

Nam-Chúc hòa gì mà nịnh, dại gì nịnh mà tội gì lại phải nịnh. Có điều cái gì của người ta hay, cái gì của người ta phải, mình không nên vì lẽ riêng mà khuất lấp đi.

Thật, cái tánh biết ơn của dân tộc Pháp thì Nam-Chúc không sao không khen ngợi được. Cuộc tuyển-cử Tổng-thống vừa rồi đó chính là cái chứng cớ rất rõ ràng vậy.

Một người ra vào dinh thượng-thơ *hai* mươi mấy lần, một người làm ngoại-giao tổng-trưởng trải mấy tha Nội các, một người đề xướng lên chủ-nghĩa « Liên Âu » một người được lãnh phần thưởng hòa-bình của thế giới, không ngờ cái người tài đức tuyệt vời ấy lại thất cử trong cuộc tuyển cử Tổng-thống vừa rồi! Dân tộc Pháp không phải là một dân-tộc không biết trọng tài, liên tài, thế mà họ lại đánh đổ cái ghế tổng-thống cho *một* ông già 74 tuổi là ông Doumer. Ông Doumer mà đắc cử lần nầy, tuy có nhiều cái nguyên nhơn khác nó làm cho ông được lòng người Pháp yêu quí tin cậy, nhưng cái nguyên nhơn cốt yếu là ở sự bốn người con của ông đã vì nước Pháp mà chết trên mặt trận hồi Âu-châu chiến tranh. Ông cho nước Pháp 4 người con quí báu trước kia, người Pháp đền lại cho ông cái địa-vị tôn vinh bây giờ. Vẻ vang thay cho ông Doumer, quí hóa thay tấm lòng người Pháp! Vì thế mà nước Pháp có người dám chết cho nước. Cái cử-chỉ sáng suốt đó thật làm cho Nam-Chúc cảm phục muôn ngàn, mà nhơn đó tự mình không khỏi trăm bề thì bồ.

Ở xã-hội ta hạng người như ông Doumer làm gì mà có, dẫu cho thắp đuốc đi tìm từ Camau đến Lao-kay cũng chẳng có mà.

Ông Doumer có phước làm cha 4 người con kia, là vì có phước làm người dân Pháp.

Người ta nói: Vào chùa phột nghe mùi hương, ra xó chợ nghe mùi cá. Cái không khí thật có tùy theo hoàn cảnh mà đổi khác đi vậy.

Quí hóa thay tấm lòng biết ơn của người Pháp. Hèn gì nước Pháp trở nên nước phú cường, hèn gì người Pháp trở nên một dân-tộc phồn thạnh. Có người dám hi-sanh cho nước, lại có người biết tôn quí cái gia-tộc của người hi-sanh ấy thì nước làm gì mà không mạnh, dân làm gì mà không khôn.

Nam-Chúc dám nói rằng: Người Pháp mà sở dĩ thành người Pháp là do ở chỗ biết ơn đó.

Nhưng có một điều Nam-Chúc xin phân bua trước rằng: Nam-Chúc khen đây là khen lòng người Pháp, đối với cái chết của 4 người con ông Doumer. Đừng có thấy Nam-Chúc khen một đàng, rồi đi cuống, một ngã, lên mặt kể ơn với người ta rằng:

« Chúng tôi đây cũng là người có công với nước Pháp. Trận Âu-chiến vừa rồi, trong số người chết trên mặt trận, có tâm tuổi anh em chúng tôi; trong số tiền của chánh-phủ thuộc-địa gởi về, có của cải của anh em chúng tôi; lại như nạn hồng thủy vừa qua đó, chúng tôi cũng tốn lắm ư, hội « bố hàm » lập ra đó, chúng tôi cũng không làm lơ được.

« Chúng tôi bỏ của, bỏ công, lại bỏ cả mạng người ra giúp nữa đó. »

Cái cách kể công đó xin đừng. Nam-Chúc khen người Pháp biết ơn, không phải để cho các anh có dịp kể công ơn với người ta đâu. Huống bờ nước Pháp ở cách ta xa lắm, mà chúng mình lại không phải là người Pháp nữa.

NAM-CHÚC

KINH CÁO ĐỘC-GIẢ

M. Dương-văn-Thăng, phái viên của bổn-báo phải đi thâu tiền ở Bến-tre. Vậy xin độc-giả ở nơi ấy chiếu-cố cho, bổn-báo thâm cảm.

Mẹ và vợ Ngô-Thiêm xin xác về chôn

Ngô-Thiêm là người đã cùng Trần-Trương, Nguyễn-văn-Thint đều bị chánh-pháp sáng sớm thứ năm mới rồi, việc nầy tưởng ai cũng dư biết.

Nghe nói sau khi hành-hình rồi thì bà mẹ và người vợ của Ngô-Thiêm vô tòa xin phép cho đem xác về nhà chôn cất. Thấy báo *Impartial* nói rằng tòa đã cho rồi.

Khi 351 tù ở Côn-nôn xuống tàu Martinière

Lính để súng liên-thinh hôm sẵn

Một người làm tàu *Paul Doumer* ở Côn-nôn về thuật chuyện rằng bữa tàu *Martinière* ra rước tù xuống được yên-ổn vô-sự. Một toán lính tây về đạo binh thuộc-địa thứ 11, ra trông-nom lúc tù xuống tàu, có để sẵn một khẩu súng liên-thinh, nạp đạn sẵn sàng, phòng khi tù có làm tội thôi gì thì bắn.

Nhưng cả 351 xuống tàu yên ổn, không xảy ra việc gì cả.

TIN TRÊN LÈO

Một chiếc ghe chìm, ba người chết

Bữa sớm mai ngày 20 Mai, ở trước làng Ilaisa cách châu-thành Luang-Prabang chừng 260 cây số có xảy ra một cái nạn ghe chìm làm thiệt mạng đến ba mạng người.

Nguyên có một chiếc ghe chở hành-khách, (ở trên Lèo tới mấy chặng đường dưới sông, chỗ nào nước chảy mạnh tàu chạy không được, thường hay đi bằng ghe) chuyến đó có vợ chồng người cai được phép nghỉ, và có một đứa con trai của một người adjudant, chạy tới nước chảy mạnh, bị chìm. Ba người trên ghe thì bị trôi mất.

Lúa gạo còn sụt giá mãi

Trong 15 ngày đầu tháng Mai nầy, thị-trường lúa gạo yên tịnh vì là lúa ở Lục-tỉnh chở về ít, vì có được bao nhiêu thì đủ cho những nhà máy có giao kèo mua được mà thôi.

Còn gạo như gạo trắng số 1 thì vẫn còn sụt giá luôn, hôm đầu tháng một tạ gạo ấy giá là 3$75 và đến ngày 15 mai thì sụt xuống còn có 3$60.

Còn về số lúa gạo xuất cảng thì trong 15 ngày đầu tháng Mai nầy xuất cũng được 47.340 tấn, cọng số xuất cảng từ ngày 1er Janvier 1931 đến 15 Mai đó là được 369.109 tấn, sánh với số xuất-cảng từ 1er Janvier đến 15 Mai năm ngoái, là 586.146 thì năm nay ít hơn 217.037 tấn.

Xem đó thấy rõ ràng là lúa gạo ta xuất cảng không được mà giá thì càng ngày càng xuống. Nguy to.

NÓI CHUYỆN VỚI ÔNG LÃO GIÀ NHỨT THẾ GIỚI

Lão Zara Aga, năm nay 157 tuổi

Sanh-trưởng ở nước Thổ-nhĩ-kỳ hồi năm 1774, lão có đi lính năm lần, cưới 11 người vợ, và người vợ sau mới cưới 4 năm nay

(Tiếp theo)

« Nói chuyện chinh-chiến của ông một hồi, tôi bèn đem chuyện khảo hỏi nữa. Tôi nói rằng, bây giờ đây tôi muốn biết sự-thiệt coi có phải năm nay ông già đến 157 tuổi không, và có chứng cớ gì bày tỏ ra rằng ông được tới tuổi đó. Khỏi mất công tôi nằn nỉ, ông lật-đật đi mở rương lấy tấm giấy khai sanh của ông cho tôi coi. Nói là giấy khai-sanh, chớ kỳ-thiệt là cuốn sổ của nhà nước cho, biên tên tuổi vợ con, ở trong có đóng con giấu chánh-phủ Thổ-nhĩ-Kỳ, và có đề ngày 24 Juin 1930.

« Người thông-ngôn của ông bèn nói cho tôi biết rằng những giấy cũ đã bị thay-đổi hết, vì chánh-phủ mới có mạng lịnh ra bảo bỏ chữ Thổ nên phải đổi hết. Nhờ xem giấy đó mà tôi có chép được ba câu như vầy: « *Nüfus Hüviyet Cüzdani* » dịch ra là giấy khai-sanh. Lật qua trương sau, thì tôi thấy rõ ràng rằng lão Zara Aga, là con của ông Simdim Aga, chết hồi năm được 112 tuổi, sanh trưởng ở làng Mutki, quận Bithis (Kurdistan) hồi năm 1191 theo lịch Hồi-Hồi của Thổ-nhĩ Kỳ, còn lịch Tây thì nhằm năm 1774. Giấy thông-hành của ông cũng ghi in như trong cuốn sổ đó. Nhưng chẳng rõ tại sao, từ hồi được 30 tuổi thì ông đi lính mà đến nay coi bộ không thấy một nhọc, và ra dáng như là vô-sự và có vẻ tự-nhiên quá?

« Đoạn, người thông-ngôn cắt nghĩa lại cho tôi nghe mấy lời ông nói rằng:

— Tôi sở-dĩ được sống lâu như vầy là nhờ ăn ở không, cách rất tầm-thường không hay phung-phí. Tuy tôi đi lính tới năm lần, nhưng thuở còn nhỏ, tôi là một tên chăng bò ở đồng-bãi, hấp-thọ cái phong-khí tốt ở làng tôi. Tôi nặng làm công chuyện nặng nề. không có làm việc gì cho mệt đến trí, và cả một đời tôi, tôi chưa hề uống đến một nhểu rượu.

« Món ăn mà tôi ưa nhứt là bánh sữa đặc (*Yaourt*). Mỗi ngày tôi thường uống tới 1 lít sữa tươi, và tôi hay ăn món gia-vị nào mà có một ong, tóm tắt lại là tôi « hảo ngọt » lắm. Nhưng tôi ít ăn. Ăn thịt hay cá thì tôi chịu không nổi, ăn không được, mà trái lại những trái cây hay rau cỏ thì tôi chịu.

« Cả một đời tôi, không khi nào mà tôi hút một hơi thuốc; đừng nói chi tới hút, hễ hưởi hơi là tôi chịu không được. »

Có lẽ ông cũng ngộp, vì tôi và người thông-ngôn ngồi nói chuyện, hút thuốc lu-bù. Ông bảo người thông-ngôn mở cửa sổ giùm. Coi bộ ông chịu hơi gió lắm, nên thấy mặt mày ông vui vẻ.

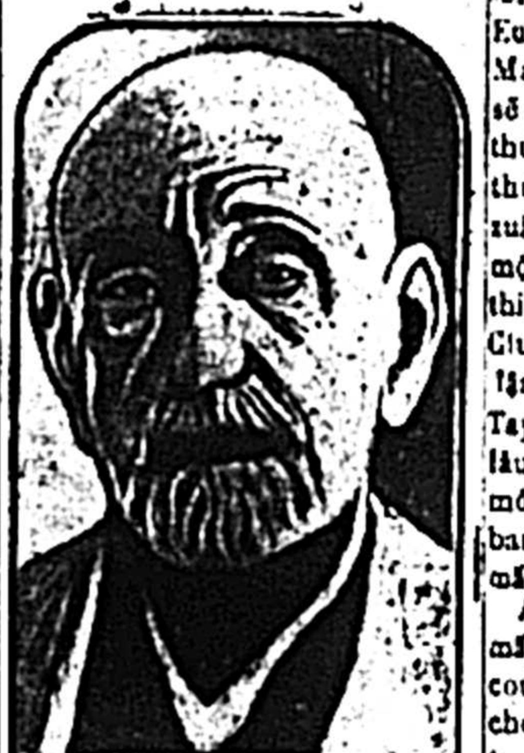

Lão Zara Aga

Ông đo bề cao được 1 thước 82 và tay chơn coi vậm vỡ lắm. Cái tay ông không khác gì là tay một người võ sĩ. Lỗ tai ông thật lớn lắm, thuở giờ chưa thấy ai có tai lớn như ông, vì đo ra thì được 11 phân rưỡi lận. Có điều lạ là đầu ông không có sói hết. Ông có tóc le the bạc trắng như bông gòn, và ông cho người ta hớt coi bộ kỹ lưỡng lắm. Ông có một bộ râu cá-chốt cắt ngắn. Đến gần ông thì thấy nước da ông tươi tốt lạ thường.

Cách mấy năm trước ông ở Stamboul, được chánh-phủ cấp dưỡng ông. Ông ở ăn cơm tháng nơi nhà hàng, mỗi tháng là năm chục đồng (tiền thổ). Ông dốt đặt, đến đổi cái tên của ông, ông cũng không biết ký làm sao nữa kìa! Ông cưới cả thảy là 11 người vợ, sanh được 36 đứa con, mà ông đối với mấy người vợ coi lạt lẽo bơ thờ lắm. Cả 36 đứa con của ông, nay chỉ còn có một đứa con gái, năm nay được 66 tuổi, còn bao nhiêu đều chết hết cả rồi. Cả gia-tộc, con cái của ông coi bộ ai cũng sống lâu lắm. Hai đứa con trai của ông, có đứa chết hồi năm được 72 tuổi, còn một đứa thì hồi được 101 tuổi. Cách bốn năm nay, lão Zara Aga có cưới một người vợ nữa. Người vợ nầy năm nay được 64 tuổi, hiện giờ còn ở Stamboul.

(Coi qua trương sau)

Ba tay đua xe máy đã xuống tàu rồi

Hồi hôm nầy ba tay xe máy ta đi qua dự cuộc Đấu-xảo Paris, là Thiêu, Lợi và Lượm đã xuống tàu *Chantilly* đi rồi. Anh em thể-thao ra tiễn chưn đông lắm.

Nên biết rằng Thiêu, Lợi, Lượm, đi bây giờ là trễ lắm, vì mùa đua xe máy ở bên Pháp đã mở ra hai tháng nay. Và lại ba anh em đi, là muốn nhơn dịp qua bển luyện tập thêm cái nghề mình cho giỏi, chớ có trông gì tranh tài với những cư-rưa ở bển đặng. Chim-Giao còn đang ngã lòng muốn về kìa, nói gì nghề đua của Thiêu, Lợi, Lượm.

Tuy vậy ta cũng nên mừng về sự Thiêu, Lợi, Lượm đi, được giao tiếp với các tay đại-tài bên tây, thì họa may sau nầy thành ra người đua giỏi đặng.

Mấy trường tư rủ nhau đóng cửa

Cái trường tư khách-trú ở Bến-tre, của M. Trần-châu-Gia, khách trú Quảng-đông, được phép theo đơn và xin, đóng cửa trường lại kể từ ngày ký nghị-định mới đây.

Còn cái trường tư khách-trú ở số nhà 91 đường Lefèbvre ở Saigon của M. Mạch-Toàn, khách-trú, Quảng-đông, cũng xin phép đóng cửa, kể từ ngày ký cái nghị-định mới nầy.

Trường Gia-Long, ở đường Chasseloup Laubat số 148-168 ở Saigon, của M. Nguyễn-văn-Dần, xin đóng cửa, nay đơn ấy đã chấp rồi.

Bức thơ của Yên Chim Giao gởi ở Paris về

Sáng nay bổn-báo có tiếp được bức thơ của Yên, Chim Giao gởi về bằng phi-thoàn như sau này:

Paris, 13 Mai 1931

Kính ông chủ-bút

Ba anh em chúng tôi Chim-Giao-Yên, khi xuống tàu *Asay le Rideau* sang qua bên nầy, thay mặt cho thể-thao nước nhà, chắc anh em đồng bào ta trông mong tin tức lắm. Chúng tôi qua tới Marseille sáng bữa 27 Avril, có M. Phũ Chín ở Paris xuống tận cầu tàu Marseille rước chúng tôi.

Khi mới tới Port Said, chúng tôi có đặng thơ ông Eutrope, khuyên anh em chúng tôi nán ở Marseille ngày 27 và đêm 27 nghỉ cho khỏe, sáng 28 sẽ lên Paris, tới 8 giờ tối tới. Trong thơ ông Eutrope lại cặn dặn kỹ nán ở lại Marseille một bữa đỡ sáng bữa sau sẽ đi, ban ngày mới thấy nhiều chỗ thú-vị, thắng cảnh của nước Pháp thứ nhứt là trong lúc đầu mùa xuân nầy. Chúng tôi ở Marseille một bữa, có nhờ Mme Gras giới-thiệu trước chúng tôi với hội Tennis Club de Marseille, nên Chim Giao lặng vô trong hội dượt thong thả. Tay Giao vừa mạnh còn yếu, dượt lâu không đặng; Chim dưới tàu mới lên còn say sóng đất thấy banh không đặng rõ, thành ra không mấy chi hay.

Anh em chúng tôi lên tới Paris, mấy bữa đầu bị trời mưa, nên lại courts couverts Mirabeau dượt chơi Hội Mirabeau nầy thiệt tốt, tuy courts couverts mặc dầu chớ sânh bằng đất đỏ. Đức Bảo-đại cũng dượt chơi tại đó mỗi bữa chúa nhựt. Chúa nhựt tuần rồi Chim có đứng chung với Đức Bảo-Đại, đánh với Giao và Nghĩa (M. Nghĩa nầy là em của M. Lâm-quang-Vinh cựu vô-địch Nam-kỳ, đi học lettres bên này) Chim và Đức Bảo-Đại thắng luôn hai sets. Courts couverts nầy cho mướn mỗi giờ 30frs. Đức Bảo-Đại bao cho anh em tôi hết, bao luôn tới ăn uống sau khi chơi. Chúng tôi có xin phép ngài chụp ảnh để làm kỷ-niệm. Ngài ân lòng cho và đứng chụp chung với anh em chúng tôi.

(Kỳ sau tiếp)

Bữa 5 Juin nầy, M. Yên và Chim-Giao sẽ xuống tàu trở về nước

Cái tin Chim-Giao và M. Triệu-văn-Yên tính trở về nước, mấy bữa rày các báo ở Saigon đều có nói đến, nhưng không có báo nào nói đích-thật cả.

Nay lại có tin chắc chắn của M. Yên đánh dây-thép về cho bổn-báo hay rằng, vì ở bên Pháp số huởi nặng quá, mà hai nhà vô-địch ta là Chim Giao chẳng có hi-vọng gì hết, nên nhứt định bữa 5 tây tháng Juin tới đây sẽ xuống tàu ở Marseille mà trở về nước.

MỘT TRẬN ĐẦU CẦU KỊCH LIỆT

Tổng cuộc Annam tổ chức một trận Pháp-Nam thứ hai 25 Mai nầy tại sân Mayer. VICTORIA đá với STADE MILITAIRE Lại có mời quan Nguyên-soái Vallier đến dự.

Victoria chính đốn binh tướng hẳn hòi, quyết tranh giải thưởng Đó là một cuộc vui thêm trong chương trình ngày lễ Pentecôte

Nên đi xem

ĐƯỢC NHÀ NAM

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG

Huyệt Trung Bửu hiệu con bươm-bướm

Là một phương thuốc bổ huyết xưa nay. Thuốc nầy chẳng luận đờn ông đờn bà con nít đều uống được cả. Con người sống nhờ huyết, nếu huyết kém rồi thì con người sẽ trở nên ốm yếu. Như quí-vị muốn cho động tinh thần tráng kiện và mạnh khoẻ, xin quí-vị gởi thơ cùng là lại tiệm Đại-Quang Dược-Phòng mà mua thuốc nầy uống thì sẽ động khoẻ mạnh. Giá 1 ve lớn 2$00 — Giá 1 ve nhỏ 1$20 Như quí-vị có mua xin nhìn kỹ hiệu con bươm bướm kẻo lầm đồ giả

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG
N° 27 Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Trong Nước...

Saigon

Bắt được thằng ăn trộm

Bữa 20 Mai vừa rồi, có một người nấu ăn ở dưới chiếc tàu Chenonceaux bị ăn trộm lộn mở cái rương của anh ta rồi làm phép thuật, thuật tiêu cái bóp-phơi, có đựng 900 quan.

Nguyên tối bữa đó anh ta đi chơi khuya về tính mở rương lấy đồ thay. Vừa bước tới chỗ để rương, thì thấy chìa-khoá chúng đập bể hồi nào rồi. Mở rương ra mới biết có đạo-chích muốn cần dùng tiền của anh đã lấy cái bóp tiền của anh mất. Chẳng rõ anh ta nghĩ sao, lật đật đồng lân bò chạy lại bót cò. Cái số chưa mất của nên sau thằng đạo chích ăn quen xuống dưới tàu làm một « cú » nữa nên bị tù trát. Anh ta muốn thuật tiêu cái va-ly của người bộ-hành, rồi cho nó là người ta hay rượt theo nắm ốc.

Dắt lại bót hỏi nó khai chính nó làm cái « cú » đêm hôm qua nữa chớ không ai lạ !

CHOLON

Bị mắc dịch chết

Tên Lê-văn-Cưởng năm nay độ 50 tuổi, bị đau nằm ngoài đường. Thấy nghèo nàn mà hay bịnh hoạn, người ta chở đem vô nhà thương Chợrẫy để nằm dưỡng bịnh. Chẳng may, số phần rủi ro rồi, nên đã chết rồi. Xét ra, thì Cưởng bị mắc dịch mà chết chớ không có gì lạ.

Luc-tinh

GIADINH

Ăn trộm « kiếm ăn » ở nhà thương

Sớm mơi bữa qua bà phước ở nhà thương Giadinh bị ăn trộm « ăn » hết 1.000 $. Nguyên bữa sớm mơi bà mắc đi xem lễ, sau khi xong rồi mới trở về nhà thương, là chỗ bà ở đó coi sóc đồ-ăn cho bịnh nhơn.

Vừa mới bước vô nhà thì thấy cái tủ của bà bị bẻ nát, lật đật coi lại thì té ra mất hết một ngàn đồng bạc.

Bây giờ bà chỉ đi thưa cho có chừng vậy thôi, chớ có mong gì của mất rồi mà trở lại.

∴

Kết-quả một trận đánh lộn

Cách nay năm bữa tức là ngày 15 Mai ở tại làng An-nhơn tây có một trận đánh lộn, kết-quả một người thiệt mạng.

Nguyên có tên Khuê làm cu-li ở sở cao-su Sinna, cải lộn với tên Đinh về tiền bạc thế nào nhau sao đó chẳng rõ, một hồi hai đàng nhảy tới « tấp » nhau coi ghê lắm.

Giây lát Đinh, lượm được đá đập lên Khuê làm cho anh ta tê xỉu.

Lật đật chở đem lại nhà thương Giadinh, chưa kịp tới nhà thương thì Khuê đã chết mất, vì bị lỗ đầu máu ra nhiều quá.

Còn tên sát-nhơn kia là Đinh thì đã bị bắt.

BACLIEU

Sớp-phơ đánh lính

Sớm mai ngày 20 Mai, hồi 8 giờ, tại bến xe hơi Baclieu thấy thiên hạ kéo nhau chạy rần rộ lại nhà ông Hội-đồng Trần-trinh-Trạch, kế sau đó nào là ông cò nhỏ, nào là thầy đội, và bồn, năm tên lính tiếp theo đạp xe máy đi có dọc. Tưởng là chuyện chi đại sự, té ra nghe rõ lại là tên sớp-phơ Võ-văn-Thận (chân sự của cậu Ba,

giành giựt níu kéo bộ-hành trái phép, lính Mậu đang gác đường bắt. Thận không chịu đi, kế lính Hiệu coi tội gánh nước đang vừa tới can thiệp vô, thì Thận và lính Hiệu ẩu đả vài cái, rồi Thận quày quả vô nhà ông hội-đồng mà thưa lính Hiệu.

Bà hội-đồng ra nói : « Không biết gì về chuyện bến xe hơi, giành giựt hành-khách trái phép, chuyện tiểu mọn, bà không muốn can thiệp vô làm chi, bà đuổi đi ra hết.

Kì kéo nhau trở ra bến xe hơi, thì gặp ông cò nhỏ nắm áo Võ-văn-Thận tát một cái, mời vô bót, phạt 2$00 về trái luật bắt bộ-hành và 2$00 về đánh lính, cọng là 4$00 là xong chuyện, nghĩ lại rồi cũng là nồi da xáo thịt, chẳng ích chi cả.

Khán-Sơn

Toà tiểu-hình xử vụ cọng-sản

Đầu tiên toà kêu tên : 1 Ng-thị-Giang. 2 : Ng-thị Hoa cả hai mẹ con đều ở làng Phong-thạnh (Baclieu), mà hỏi riêng từ người có rải truyền đơn xúi dục người ta làm rối loạn nhà-nước không ? Mỗi người đều nói không, và ai oán hận mà bị oan.

Toà kêu hỏi ông Cò Càmau, tên lính và hương hào chứng đều nói ; có đi với ông Cò đến xét nhà gặp 48 cái truyền đơn cọng-sản giấu dưới, khạp gạo ở dưới nhà bếp của thị-Giang. Trong khi ấy có thị « Hảo lại từng gần khạp gạo, bộ sợ sệt ; nói rằng : không còn gì đâu nữa mà xét, bèn khỏa đậy khạp gạo lại.

Theo lời ông Cò nói rằng : có tên Tất đến cáo báo, nên ông Cò mới biết mà đến khám xét nhà thị-Giang. Nhà cửa kín đáo lắm, vào nhà chỉ có một cửa cái mà thôi, chỗ khạp gạo không có lỗ trống nào hết, cũng chẳng có cửa sổ gần đó.

Theo lời ông cò nói, toà kêu án 2 mẹ con mỗi người 4 tháng tù.

N. V.

BacKy

Vì lơ-đình, một cô đầm bị lửa cháy rồi chết

Mới đây ở Hanoi, có xảy ra một vụ chết vì lơ-đình rất thương tâm như sau nầy :

Nguyên có một bà đầm làm giáo sư dạy ở trường Lycée Albert Sarraut tên là Mme Metelmeyer, một hôm đi chơi về mua một chai dầu Eau de Cologne. Cô ngồi xe kéo chạy thế nào mà lăn lật xe, chai dầu thơm cầm nơi tay rớt xuống đất bể nát rồi. Cô lấy cái hộp quẹt đốt, bị hơi dầu Eau de Cologne có chất rượu nên bực cháy.

Cô bị cháy phỏng da hết, nên phải nằm dưỡng bịnh nơi dưỡng đường Saint-Paul. Cách mấy hôm sau mấy chỗ bị phỏng đó phỏng lên, chịu không nổi nên cô phải tắt-hơi.

Việt-Nam

Bổn báo đã nhận được rồi xin độc-giả mua mau kẻo hết. Mỗi cuốn tại báo quán 1$80 ; gởi đi : 2$00 ; gởi contre remboursement : 2$15

Giấy Quốc Trái

Hỡi bạn độc-giả ! Hãy bán những vé quốc-trái pháp hay là ngoại-quốc của các ngài trước khi quá hạng. Rất có lợi. Xin do nơi 5 Đường [illegible]

CÒN VẤN-ĐỀ BÁN LÚA

(Tiếp theo trương nhứt)

Cái tin bất-ngờ trong cuốn tạp-chí ai dè là tiếng sét đánh vào tai điền-chủ nông-gia mình.

Một chút kén chọn về mùng ăn nầy là cái triệu bất-tường cho cái sự mong-mỏi của bà con chúng mình bên nầy. Nó có thể giảm hy-vọng chúng mình ít nhiều đó.

Biết cái hảo-ý của ông Lacaze và sự can-thiệp của quan Toàn-Quyền Pasquier ở bên chánh quốc có động giúp ích chút gì cho đám người đang ngồi đứng không yên trên cái dọi đất Ấn-độ Chi-na nầy cùng chăng ?

Cái triệu bất-tường hiện ra rõ ràng trước mắt con nhà nông ; con nhà nông hết sức trông cậy nơi Chánh-phủ, trông Chánh-phủ can thiệp vào, làm sao cho cái số lúa gạo ối lại đầy bồ đầy lẫm nầy được tiêu thụ ít nhiều.

Toàn cả đồng-bào chúng tôi đang ngóng trông Chánh-phủ, ngóng trông một cách thiệt tình. Xin Chánh-phủ để ý giùm đến cái đám người đau, lâm bịnh nặng, đang gượng hi mắt mà trông, trông mãi cái hoàng đơn, trông hoài cái thang tiêu-dược. Tưởng Chánh-phủ không khi nào bỏ lảng đám dân thuộc-địa, mà không phương-pháp gì làm cho mòn bớt cái đống nuê lợi của 2 triệu ngoài mẫu đất đang ngùn ngụn năm dâm, chịu kiếp mọt khoét sâu ăn, côn trùng phá hại.

Cái hiện-tình khuẩn-bách nguy-nan bây giờ đây, có ba vấn-đề lớn phải giải quyết : một là bán lúa, hai là triển nợ, ba là làm mùa. Xuất 5 triệu đồng cho dân vay, là chánh-phủ đã giải-quyết được một vấn-đề rồi, còn hai vấn-đề kia nữa, tưởng chánh-phủ cũng nên tìm cách giải-quyết, chớ không nên bỏ qua. Vì ba vấn-đề ấy đều quan-hệ đến cái nguy của đương thời cả, làm một mà bỏ hai, không đặng.

Nguyễn-long-Sinh

Xã giao

TIN BUỒN

Tôi mới được tin buồn rằng bạn tôi là M. Tư-Thi, hội-viên yêu dấu của Hội Thể-thao Thudaumot Sport, chẳng may vì bịnh ngặt nghèo mà từ lộc, vậy tôi có vài hàng cầu chúc cho hương hồn M. Tư-Thi được tiêu diêu nơi cõi ngoại và chia buồn cùng tang quyến.

U.T.

∴

Chúng tôi vừa tiếp đặng tin chẳng lành rằng : Ông thân của bạn chúng tôi là M. Trần-văn-Hồ, giáo-viên trường tỉnh Baclieu, mới từ trần tại Long-Điền (Giaray). Đến ngày 21 Mai mới an táng.

Vì đường xá xa xuôi, và tin đến trễ, nên chúng tôi mượn tờ báo mà chia buồn cùng bạn và cầu cho vong hồn bác được tiêu diêu nơi cõi thọ. Xin bạn biết cho.

Nguyễn-văn-Đũ, Secrétaire Banque Franco-Chinoise Saigon

Nguyễn-văn-Lượng, Infirmier Saigon.

∴

Hội thể-thao Thủdaumột Sport được tin đau đớn rằng bạn Tư-Thi chẳng may vì bịnh hiểm nghèo mà đành vội tách cõi trần vui miếng tiên cảnh. M. Tư-Thi là bạn chí thân chí thiết của bổn-hội. Hay tin buồn nầy, anh em chúng tôi chẳng biết phải thương tiếc người bạn qui đến bực nào, chỉ có lời xin chia buồn cùng tang quyến và cầu chúc cho linh hồn bạn tiêu diêu ngoại cảnh, ngàn năm vui thú non bồng.

Tang lễ sẽ cử hành sớm mơi Chúa-Nhựt.

Comité
Thudaumot Sport

Nói chuyện văn-chương

Lữ trung cảm tác

Lần lửa quê người đã mấy sương,
Non sông lạ vẻ ngẫn ngơ nhường !
Mây bay nước chảy lòng du-tử,
Gió táp mưa rào giấc cố-hương.
Lấp biển vá trời đâu những kẻ ?
Túi cơm giá áo ngán cho phường !
Nghĩ mình chưa loại lăng văn chỉ
Đành để riêng ai chịu bất bường.

Bài thi nầy tác-giả làm ra trong lúc lữ hành.

Mấy sương nghĩa là mấy năm, lần lữa có cái nghĩa là chần chờ mà bất đắc chí. Quê người nương bóng, nhìn non sông mà cảm nỗi tan-thương ; đất khách qua ngày, đoái phong cảnh mà đau lòng kim cổ. Nầy là lầu dọc, dãy ngang, mà ai thấy ai tớ ; nầy là phố cao, nhà rộng, mà ai bán ai mua ? Quê nhà ngàn dặm, mưa gió kêu sầu cùng kiếm chín châu, nước mây gợi chí.

Vì thấy non sông lạ vẻ mà khách cảm nỗi hương-quan ; vì thấy non sông lạ vẻ mà khách thương đời mê mộng. Lo trời vắng mặt, cùng ai nói chuyện bình-thành, thấy chạy một phường, còn biết gì là tang hải.

Đã vậy mà việc không như nguyện, trời chẳng chiều lòng, đường mây không tiện cánh chim, biển thẳm còn đương dậy sóng, thì khách không thương cảm sao được

Song lẽ khách thương cảm, không phải là vì mình mà thương cảm. Thạch-đạt-Khai là một vị anh hùng ở đời Thái-bình Thiên-quốc nước Tàu, có viết một câu thi rằng : « Ngã chỉ vị thủ nhơn diệc khổ, đông phong đáo xứ lữu đề lang » Đó chính là cái ý của khách vậy.

Bài thi nầy lời êm, ý đẹp mà hay nhứt là hai câu chuyển kết.

Thiên-Lại

HÃNG

GIUNTOLI

Có hột xoàn lại nhiều lắm, lớn nhỏ đều có hết, nước thiệt tốt, giá thiệt rẻ không đâu bằng, Hãng có mở cửa sớm mai ngày chúa nhựt.

Diamants GIUNTOLI

LỜI RAO

Cấp học-bổng sang Pháp

Hội Lương-Hữu Cựu Sanh-Viên Trường Bổn-Quốc, năm nay được hai phần học-bổng để cho học-sanh nghèo sang Pháp.

Trong hai phần học bổng nầy có hết một phần của ông Phủ Huỳnh-đình-Khiêm ở Gò-công lúc còn sanh-tiền cấp cho hội.

Vậy học-sanh nào muốn nhờ học-bổng thì gởi đơn xin ông chủ hội trước ngày 11 Juin 1931. Phải gởi theo đơn :

1° Một cái giấy khai sanh,
2° Một cuốn livret scolaire với bằng cấp thi đậu rồi,
3° Một cái giấy thầy thuốc,
4° Một cái tờ khai lý-lịch và gia-sản cha mẹ
5° Một tờ hứa ngày nào lập thân xong phải trả phần Học-Bổng ấy lại để Hội cấp cho người khác.

Bản Trị-Sự

DRAGÉES RUDY
trị bịnh...
...SÁN LẢI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bịnh Sán-Lải rất thần hiệu, và làm cho người ta trở nên tráng kiện. Người lớn con nít đều dùng được.

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các hãng thuốc ở Saigon và các hãng ngánh ở Lục tỉnh.

PHARMACIE NORMALE L. SARREAU 119-123 RUE CATINAT — SAIGON

(là hãng thuốc đáng tin cậy tạo lập đã hơn năm chục năm rồi)

Lời rao vặt

MUỐN SANG LẠI

Một tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi có distributeurs d'essence ở gần thị tứ có nhiều mối hàng quen ;

Xin do nơi báo quán
Đuốc-Nhà-Nam
N° 72 đường Lagrandière
SAIGON.

DALAT

Một cái nhà lầu thiệt tốt, đủ đồ dùng, để cho mướn
Do nơi Hôtel Annam, Dalat

AI THẤY CHỈ GIÙM

Mất một con Chó vàng tên là Flambeau. Nếu ai gặp nó đâu xin đem lại nhà số 153, rue Pellerin sẽ đền ơn trọng.

CHO MƯỚN RUỘNG

Tại Giadinh, cách Saigon 18 cây số

Ai muốn mướn, xin tới hỏi báo-quán.

DIỆP TỐT

Muốn bán một cái xe hơi « CITROËN B. 14 » còn tinh hảo. Giá định : 1 250$00.

Xin do nơi số nhà 170, Đường Legrand de la Liraye SAIGON.

KHỎI-LO

Biết coi mạng số, biết đoán chỉ tay, xem hình tướng rất tài đoán quả diệc linh nghiệm nội Đông-Pháp cho đến Xiêm-la Miến-điện đà chín năm nổ nức tiếng bán-khen, (Quản lạc dâm phen, Tử-bình khả sánh). Muốn biết họa tay mà tránh, muốn xem thời vận mà ngừa, khỏi lo sợ nghi ngờ, xin đến M. Hồ-ngọc-Sung là thầy bói có danh lớn nhứt, mà xem đoán, thì biết lời của chúng tôi không nói dối (Người Nam-Kỳ) chỗ ông ở bây giờ :

Hồ-ngọc Sung.
Rue Bd. Gallieni 183
SAIGON
Đinh Công Huỳnh-Kỳ
Kính-tặng

HÃNG MỚI

SAN-HUNG

Số 65, đường Catinat, Saigon

Hãng tôi mới lập, bán những bàn ghế, tủ giường vân vân, rước thợ Trung hoa, Thượng-hải qua Nam ; giá tỉ. cẩm-lai, đóng kiểu kim-thời, dùng đời văn-minh, sơn cách lạ lùng, tốt đẹp chẳng phai, muôn bán thật thà, tiếp rước vui vẻ, hàng hoá thượng-hạng, trữ nơi sẳng mới, giá bán lại rẻ, chủ-nhơn dám thỉnh quí khách đến xem.

Hãng mới SAN-HUNG

Hỏi anh em đồng-bào nước Nam

Đương lúc nước nhà hoạn nạn đồ khổ, mỗi người phải lo giúp nước ai theo sức nấy !!

Nếu Đồng-bào muốn giúp cho sự trồng tỉa và sự buôn bán thuốc hút Annam,

Nếu Đồng-bào muốn giúp cho nhơn công Annam có việc làm và lấy những số tiền thuở nay Đồng-bào đổ cho công nho xứ Algérie, mà đóng cho Đông pháp.

XIN HÃY HÚT THUỐC

M. I. C.

Là thuốc của nhơn công annam làm tại Đông-pháp. Thuốc nầy không có pha diêm sanh và các chất độc khác

Người từ thiện thường hay ăn năn hay tiếc hụt sự làm phải

Vậy bản trị-sự cuộc xổ số Loterie giúp nhà thương Qui-hòa, cho quí đồng-bào ở Lục tỉnh đặng rõ, nay là cận ngày xổ rồi, đã dồi lại nhiều tỉnh cho kịp tính số sách nay còn một ít tỉnh còn để bán trong một thời gian ngắn-ngủi, lối mười bữa nửa tháng nữa cũng phải góp về, cho nếu xin đồng-bào hãy mau mau kẻo sau mà tiếc cho sự làm phải mình muốn làm, song vì quá trễ chớt mà nơi ăn năn về sau.

Aigle d'Or

N° 118 Boulevard Albert 1er
DAKAO (Saigon)

Bổn-hiệu mới mở một tiệm trữ bán hột sen ở Huế và bán các thứ đồ ngọt theo kiểu Huế với nước trà tàu như là : Bánh sen tán, chè hột sen, mức hột sen, chè đậu xanh, bánh biscuit vân vân...

Vậy nhơn dịp bổn-hiệu kính mời quí ông quí bà lục-châu xa gần vui chưng đến bổn-hiệu một lần thì được thấy vừa lòng.

Ngày khai trương
27 Avril 1931

AI MUỐN CÓ CHỖ LÀM

Sau khi học thành tài về điệu bút toán và đánh máy viết, xin gởi thơ cho M. le Directeur de l'Ecole Indochinoise 78 Paul Bert Dakao. Mỗi trò khi vô học bổn trường sẽ làm engagement bảo kiết chỗ làm cho những trò mãn học mãng khóa.

Lời rao

Tôi là Phó-thị-Vàng ở tại làng Bình-Trưng tổng An-bình (Giồng-ông-Tố) hạt Giadinh.

Rao cho cô bác hay rằng, nguyên con gái tôi tên là Lại-thị-Biểu 23 tuổi, không nghe lời tôi dại biểu, xài phá tiền bạc của tôi rất nhiều bỏ nhà của tôi mà đi đã lâu, nên kể từ ngày nầy sấp về sau như nó có mượn tiền bạc của ai và có làm việc gì thì nó chịu, chớ tôi chẳng biết tới nó nữa.

AI MUỐN LÀM CHỦ LÒ GẠCH ?

Vì việc nhà, muốn sang cái lò gạch và 16 ha 60 đất ruộng và làm gạch được, tại làng Ninh-Quới, xóm đường mới, mỗi lò hầm 150.000 gạch hao lối 130m300 củi.

Hoặc muốn hùng thêm 4.000$ cũng được. sẽ giao cho người đó làm chủ.

Hoặc ai muốn giúp số bạc lối 5.000$00 sẽ thế lò gạch và đất trên đấy.

Xin do nơi tôi mà thương nghị.

M. QUÁCH-CHUNG
Ninh-quới (Rachgia)

PHỤ-NỮ TÂN-VĂN SỐNG LẠI

NGÀY 21 MAI 1931 SẼ RA ĐỜI

Bài vở chọn lựa thiệt kỹ lưỡng, cách sắp đặt toàn theo lối mới, tưởng sẽ được vừa ý chư quí độc-giả lắm

GIÁ BÁO :

Trọn năm	6$00
Sáu tháng	3 50
Ba tháng	1 80

Thơ từ và tiền bạc xin gởi cho :

Madame NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

CHỦ-NHƠN PHỤ-NỮ TÂN-VĂN

42, Rue Catinat Saigon

BAN ĐÊM — BAN NGÀY

CHỤP HÌNH — RỌI HÌNH

HÌNH BỎ MÀU — HÌNH TRÁNG MEN

Mới lại plaques Lumière và Gevaert

Bởi nghề Mỹ-thuật của nó hay, cách làm của nó nhậm lẹ, tánh tiếp đãi của nó tử tế ; cho nên quí khách khắp cả SAIGONCHOLON còn ai mà không bị tề danh của nó.

Nó có sẵn thợ đi chụp ở xa, quí khách muốn kêu đến nhà giờ nào cũng đặng (Đêm hay ngày).

Nó cũng có bán đủ thứ hàng dùng về việc chụp hình.

Fournitures générales en gros et au détail pour tous ce qui concerne la photographie

PHOTO QUẢNG-CHÂU

433, QUAI DE CHỢ-QUÁN

(en face de la gare Jaccareo)

Téléphone N° 475

PHOTO THÁI SANH

163, RUE DES MARINS

Téléphone N° 133

CHOLON

CHICAGO, LÀ Ổ TRỘM CƯỚP GIẾT NGƯỜI

CÓ TÒA ÁN MÀ CŨNG NHƯ KHÔNG, KẺ BẤT-LƯƠNG CHẲNG KIÊNG LUẬT-PHÁP

(Tiếp theo)

Mỗi lần Bích Sanh lên hầu quan phó Biện-lý thì ngài đều có đưa cho 50 đô-la. Bích-Sanh muốn từ chối, nhưng ngài ép phải lấy và nói rằng :

— Ông cứ lấy đi Tôi biết trong khám người ta cho ông ăn uống làm sao hết. Nhà-nước cấp tiền cơm cho mỗi tên tù một ngày là 9 cắc, nhưng thủ-ngục cho tù ăn chỉ đáng một cắc rưỡi mà thôi. Bởi vậy cho nên anh thủ-ngục mỗi tuần lời 3 ngàn đô-la là ít.

Về phần quan phó Biện-lý nếu muốn làm việc cho đáng bổn phận, thì phải có chí-khí cho lớn mới được, bởi vì lương bổng của ông một năm chỉ có bốn ngàn đô-la, mà mỗi lần tra án phải tốn tiền ngàn ấy thì tránh sao cho khỏi thiếu hụt ? Trong lúc đó có lẽ ông còn thanh liêm minh chánh; nhưng qua ba năm sau, không biết ông có đổi lòng thay dạ hay là người ta vu oan cho ông, bởi vì sau ông cũng bị ám-sát như Giác-Linh và nhiều người khác và lời việc ông lãnh tiền của kẻ bất lương nhiều lắm. Nếu ông có thay lòng đổi dạ thì ông đã thay đổi từ khi ông lãnh tra cái án Du-Lồ-Hoa nầy. Mà từ tra cái án ấy ông mới giáp mặt với đại-vương Cáp-Bông.

Được giấy quan Biện-lý đòi, đại-vương Cáp-Bông cứ đến hầu, chẳng ngại ngùng sợ sệt chút nào hết. Bên Huê-kỳ, mấy tay anh hùng khi nào lãnh mặt quan Tòa đâu. Muốn được tại ngoại hầu tra thật dễ như chơi, vì theo luật-pháp, chỉ đóng 25 ngàn đô-la được liền. Số tiền ấy (bằng năm năm sáu chục ngàn đồng bạc của ta) đối với đại-vương Cáp-Bông có thấm thấp gì đâu. Bàn có quan Tòa đánh với đại-vương, phần thắng đã chắc về tay đại-vương lắm mà.

Quan Phó Biện-Lý kể chắc rằng ngài giấu hai người chứng một cách kín đáo lắm Ấy là hai người thợ hồ, bữa đó có ngồi trong tiệm rượu Tứ-Quí, có thấy rõ ràng Cáp-Bông xuống tay tận sát Du-hồ-Hoa trước mặt ông Cò, họ khai đặng rành lắm. Nhưng Trạng-sư bên bị cáo tìm được chỗ quan Biện-lý giấu hai người chứng nầy rồi. Người thứ nhứt có một đứa con gái, phe đảng Cáp-Bông hăm dọa đòi bắt mất đứa con gái ấy. Người thứ nhì có một cái nhà, phe đảng Cáp-Bông cũng hăm dọa đốt nhà. Thành ra về sau, đối diện với Cáp-Bông đại-vương, họ khai rằng không phải ông nầy bắn chết Du-hồ-Hoa đâu.

Đạo binh tiền-phuông của quan phó Biện-lý đã thất-bại rồi. Bây giờ ngài có huy-động đại đội binh mã, nghĩa là đem Bích-Sanh ra đối nại hay không ? Bích-Sanh vừa mới suy nghĩ đến điều ấy, bỗng có một thầy ký làm việc phòng quan Lục-sự đưa qua khám một cái giấy tha ông ta ra. Tha, nhưng có buộc một vài khoản kỳ khôi lắm. Thầy ký ấy lại nói với Bích-Sanh như vầy :

— Nầy ông, tôi vưng lịnh trên dạy tôi dắt ông ra nhà giấy xe lửa, gởi ông đi Kim-sơn Ông đến đó rồi, ông muốn tìm mỏ vàng hay là muốn đóng trò hát bóng tùy ý. -Thầy ký vừa nói vừa cười. Bích-Sanh liền cãi :

—Nhưng ý tôi muốn ở lại Chicago đây hà !

— Ở đây tôi e lành ít dữ nhiều, bởi vì ông không có quen biết với ai mà thình không lại có người tặng cho ông một cái giấy xe-lửa đi khỏi Chicago, thì nghĩa là không-khí ở thành Chicago nầy không hạp với sự vệ-sanh của ông rồi đó. Ông còn lưu luyến ở đây, tôi e tánh mạng của ông không còn. Bởi vậy nên tôi xin khuyên ông một câu thật tình nầy : « Ông nên lãnh xa trước là hơn ! »

Bích Sanh làm bộ ưng thuận. Khi ra đến nhà giấy xe lửa thầy ký nói :

—Tôi thừa lịnh trên, mua một cái giấy xe lửa đưa cho ông và chúc cho ông đi đường được bình an mạnh giỏi

— Được lắm. Bây giờ ta tỷ như ba khoản ấy đã làm xong hết rồi. Người ta đưa cho thầy bao nhiêu tiền đặng mua giấy ?

— Một trăm năm chục đô-la.

— Thôi thì ta chia hai với nhau, và thầy cứ kể như là thầy đã thi-hành cái mạng lịnh đó rồi, còn tôi, đi hay là ở lại, cái đó mặc kệ tôi, thầy khỏi phải chịu trách nhiệm chi mà.

Thầy ký suy nghĩ một chút rồi gật đầu và nói :

— Ông tính vậy cũng tiện lợi cho tôi lắm. Tôi nói thiệt, trong hai đứa ta, chỉ có mình ông là đáng lo ngại cho tánh mạng và thân-thể chớ còn tôi thì có việc gì đâu.

Bích-Sanh đợi thầy ký đi khuất bình khuất dạng rồi, mới ra khỏi nhà giấy xe-lửa. Bây giờ trong trí ngài tự nghĩ : « Ở đất nầy thật không biết lấy giới-hạn nào mà phân biệt kẻ tà người chánh cho được ».

(còn tiếp)

V. H. dịch-thuật

Trung-quốc Nam-dương Huynh-đệ Yên-thảo hữu-hạn Công-ty

Hiệu « THIÊN-THU » — Hiệu « CON RỒNG VÀNG »

Thuốc điếu của bổn-hàng chế ra, đều là thứ thuốc ngon thượng-hạng, hút rất thơm, mà bao gói kỹ-cang, không khi nào mọt. Bởi vậy ai cũng kén thuốc nầy mà hút, thật là thuốc ngon hơn hết.

Các nơi đều có trữ bán

Mua thuốc tại nhà bán thuốc tây

KHƯƠNG-BÌNH-TỊNH

sẽ được tặng một ve rượu bổ

Kính cáo đồng bào được rõ :

Từ ngày tôi lập nhà bán thuốc tây tại Cantho đến nay đã được năm năm rồi, nhờ ơn quí vị ở xa chiếu cố gởi thơ đến mua giúp tôi luôn. Nhờ vậy mà bước đường thương mãi của tôi càng ngày càng tấn phát, ơn ấy tôi rất thâm cảm vô cùng. Nay vì muốn đền ơn trong muôn một, vậy kể từ 1er janvier tới 1er Février 1931, những vị nào ở xa gởi thơ đến mua thuốc từ 5 $ 00 sắp lên thì tôi xin kính tặng một ve dầu essence de menthe thứ thiệt tốt, trên 10 $ 00 thì một ve rượu bổ thứ nhỏ giá 1 $ 80, trên 20 $ 00 thì một ve rượu bổ thứ lớn 2 $ 80. Xin quí vị ở xa chớ nên bỏ qua cơ hội nầy, thật uổng lắm, vì tôi kính tặng trong một tháng mà thôi.

Thơ và giấy thép xin đề cho

KHƯƠNG-BÌNH-TỊNH

Téléphone N° 82 — CANTHO

Trừ bịnh phong-tình

Ông Trần-đức-Tâm y-sĩ Việt-Nam đã du học Trung-huê, Nhựt-bổn đã cấp bằng tốt nghiệp tại công-y học-đường Quản-đông nay về nước chế đủ các thứ cao, đơn hườn tán theo lối hóa học chữa đủ các bịnh, người lớn trẻ con, hay nhứt là thuốc trị bịnh phong-tình, hoa-liễu vân vân, dầu bịnh lâu mới khó đã cách nào cũng có đủ thuốc chữa lành tận gốc. Mua thuốc xin nhớ kể bịnh thật kỹ khỏi lầm bịnh nọ uống thuốc kia.

Có trữ bán tại Saigon hiệu Nguyễn-thị-Kính số 30 đường Aviateur Garros, dây nói 9.23.

Cantho — Tế-Nam-Đường số 21 Đại-lộ Galliéni.

Các nơi khác viết thơ đề cho tổng đại-lý là

M. Đinh-thành-Song

(Vinhlong) ở Cái-nhum

Muốn hỏi điều chi xin nhớ đề có trả lời.

MỚI SỐNG LẠI

Cuốn "CHUYỆN GIẢI BUỒN" của quan Đốc-phủ PAULUS HUỲNH-TỊNH CỦA.

Cuốn sách nầy hết đã lâu nay mới in lại. Có ông NGUYỄN-VĂN-MAI Đốc-học trường Bổn-quốc, sửa, dồi và xem xét kỹ lưỡng.

Sách nầy để dùng cho mấy nhà trường người Bổn-quốc học viết cho trúng chữ Quốc-ngữ; vậy các trò hãy rảng mua mà đọc cho nhuần nhã, hầu sau vô thi chữ Quốc-ngữ khỏi lo mình viết sái, vì sách nầy dùng để chấm bài thi.

Có bán tại Nhà in và Nhà sách

Joseph NGUYỄN-VĂN-VIỆT

85-87, Rue d'Ormay.

Anh không nghe danh sao ?

— Anh đi đâu đây ?

— Tôi đi Saigon !

— Lúc nầy anh có làm gì hay không ?

— Tôi có nói giấu chi anh, tôi thì chữ nghĩa không được rành, thầy không ra thầy, thợ không ra thợ, nên kiếm chỗ làm không đặng; bây giờ tôi tính kiếm trường dạy cầm tay bánh xe hơi và máy móc cho thiệt giỏi đặng học và thi.

— À tôi nghe anh nói tôi mới nhớ Tôi nghe trường của CHU - AN-HAI ở đường Colonel Grimaud số 51, trước chợ-mới Saigon, sau gare Cuniac chuyên môn về nghề đó lắm ; có vậy anh lại đó hỏi vào học ; vì ở đó tiền giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn, chỗ ngủ và tiếp rước tử tế.

— Thiệt vậy không anh ?

— Thiệt chớ ! ai nói gạt anh sao ?

— Thôi để tôi đi.... À mà tôi nghe trường đó có cô Nguyễn-thị-Hường dạy đàn bà cầm tay bánh và thi nữa phải không anh ?

— Phải ! Trường đó có cô Nguyễn-thị-Hường dạy đàn bà cầm tay bánh xe hơi thiệt giỏi.

Thôi anh đi đi..... (Au revoir bien merci) !

Học trò trường kính tặng

UỐNG RỒI MỚI BIẾT LÀ HAY

Uống thuốc xổ mà cũng ăn cơm ăn cháo như thường

Nhà thuốc Lập-Xuân Đường môn bài số 268 đường Lagrandière Saigon có chế ra thứ thuốc xổ « Trục đàm bổ tả hoàn » có hình con « HẠT ».

Tuy tên là thuốc xổ mà trị đủ các chứng bịnh nội-khoa, ngoại-khoa, xổ đàm, tiêu phong nhiệt, tiêu cam tích, tiêu thủng, tiêu thực, vân vân...

Lạ hơn các thứ thuốc khác : là uống vô không đặng hôi, khỏi nhịn đói; ăn cơm cháo như thường ; ăn no chừng nào lại càng xổ tất chứng ấy.

Khắp cả lục-châu đều biết

Có gởi bán khắp cả mọi nơi và các gare xe điển

Sụt giá 1/2

Lúa gạo sụt giá ; nghề mỹ-thuật cũng đành tạm hạ giá phân nửa.

Bởi vậy, hình sơn Peinture à l'huile cỡ 0 m 50 X 0 m 60 chỉ còn 13$00

Hình rọi lớn

Màu nền không phai :	30/25 3$50	30/40 4$50	50/60 8$50
Thêm màu gia người :	1$00	1$50	2$50

Cho mướn máy viết

đem máy về nhà, có sách dạy đánh 10 ngón tay cũng như đến trường.

Khắc con dấu, làm cliché, mộ bia, cẩm-thạch, đã khéo mà rẻ.

THÁI-BÌNH-DƯƠNG

47, Colonel Grimaud — SAIGON

Có hai điều, chư-vị độc giả tỏ lòng thương bổn báo : 1 Mua báo trả tiền mặt ; 2. Cổ-động cho nhiều người cũng mua.

Khắp Đông-Pháp đều nghe danh thuốc

BỎ Á-PHIỆN

của hiệu BÁ-NGỌC-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

Là phương thuốc xưa nay ai có dùng rồi cũng đều công nhận là Đại tài. Dám cam đoan rằng trong lúc bỏ chẳng hề sanh ra một thứ bịnh nào cho khó bỏ cả; dầu hút lâu mau, ít nhiều, già yếu, bịnh hoạn cách nào bỏ cũng đặng và ít tốn tiền. Cách bỏ giảm bớt từ viên. Đi đường đem theo dùng rất tiện. Có tính hút mỗi ngày 1$ 00, thì tốn 6 ve đủ bỏ. Mỗi ve 70 viên giá 1 $00. Thuốc nầy mỗi năm tiếp được trên hai ngàn cái thơ khen tặng, vì vậy có nhiều người đem lòng tham, chế thuốc khác không ra gì, để mạo hiệu của Bổn-đường và gạt đồng-bào thủ lợi. Mua thuốc xin nhìn kỹ hình ve thuốc kể đây có hiệu « Con 6 » thì mới là thứ thiệt. Bổn-đường Đại-lý độc-quyền cho hiệu Ngọc-Sơn-Lang dược phòng Hanoi toàn xứ Namkỳ, Cao-mên và Lào bán đủ thuốc gia truyền thần-hiệu. Có bịnh xin viết thơ nói rõ, sẽ gởi thuốc đến bằng cách « lãnh hóa giao ngân. » Các tỉnh lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị.

Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN

Pharmacien

246 *Rue d'Espagne 2-6*

Saigon

Thuốc THIÊN-THƠI của Pharmacie NGUYEN-VĂN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người. Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Tiểu-thuyết của *Đuốc-Nhà-Nam* N° 60

VÕ-HIỆP ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

THIÊN-LÝ-MÃ

Tác giả: VIÊN-HOÀNH

14.— Độ Duc de Montpensier

Ông Lý-minh-Bạch chen người ta đi riết xuống chỗ tàu ngựa. Gặp Bạch-Hổ đang thay đồ, ông lại vỗ vai hỏi:

— Sao mà tệ lắm vậy? Không nhứt thì cũng nhì, không nhì thì cũng ba, chớ sao đua có 5 con mà nó về tới thứ năm lận?

Bạch-Hổ cười, móc túi lấy ra hai miếng giấy đánh cá con ngựa số 2, mỗi miếng 10 $ cho ông Huyện coi rồi nói:

— Bác thấy chưa? Tôi cỡi con Vạn-lý-Vân mà tôi đánh cá con Ô-bắc-Lợi thì bác đủ hiểu. Thiệt vậy, tôi tính độ nầy thế nào con Ô-bắc-Lợi nó cũng ăn, còn con Vạn-lý-Vân thì tôi không kể, nên tôi mới đánh con Ô-bắc-Lợi 20 $ nhứt để kiếm ít chục đồng mà đắp vào số tiền đóng tên con Vạn-lý-Vân chạy độ nầy đây. Tôi làm như vậy cũng như độ nầy tôi đem con Vạn-lý-Vân ra dượt chơi, khỏi tốn tiền đóng tên, mà lại được biết tài lực của nó nữa!

Ông Huyện trề môi, nói:

— Thầy âm như vậy té ra thầy bán rai thiên hạ quá. Tôi nghiệm, người ta đánh cá nó tới 187$ chớ phải không ai đánh sao?

— Bác có thua không?

— Tôi cũng thua hết 2 đồng!

— Không hề gì, nếu những người ấy họ bền chí, qua độ tới họ đeo theo nó nữa, chừng đó nó sẽ trả ơn cho họ bằng mười, không mất đi đâu mà sợ.

— Thầy nói sao nghe chắc quá. Tôi đã đánh dây-thép kêu con Cẩm-Vân về rồi, nếu thầy bảo hại, con Vạn-lý-Vân nó « suột » độ tới, mới là xấu hổ lắm.

Bạch-Hổ cười! Ông huyện lại ruổi ra con ngựa, còn Bạch-Hổ thì đi lãnh tiền trúng cá con Ô-bắc-Lợi, rồi dắc con Vạn-lý-Vân về chỗ không ở dành cả mấy độ chót.

■■■

15.— Tới hồi thới lai!

Tuần sau, Bạch-Hổ ăn ngủ chẳng được, lổ đặt lưng xuống, văng một cái là chẳng suy nghĩ đến độ Hội sẽ tới kia rồi. Còn ban ngày thì chẳng lo săn sóc con Vạn-lý-Vân: tắm rửa, cà đa, lo cỏ nước, dắt đi tắm sương tắm nắng, đi quăng, đi dượt tối ngày!

Ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy, chàng còn dượt con Vạn-lý-Vân ba lần nữa, và mỗi lần dượt tới ba ngàn năm trăm thước.

Thứ năm tuần đó, cô Lý-cẩm-Vân ở Bạchêu về. Ông Huyện đón cô tại bến xe rồi dắt đem về nhà hàng. Cô lấy làm quái lạ lắm. Sao ông không dắt thẳng cô về nhà mà lại ghé đây? Hay là ông ngồi cô đi đường xa khát nước, nên ông đem cô lại nhà hàng cho cô giải khát đây chăng? Hay là nhà không ai lo cơm nước, nên ông đem cô lại đây dùng ăn buổi cơm chiều chăng?

Cô nghĩ ngợi phân vân quá. Trong lúc ấy ông Huyện kêu thằng Cung ra rồi dạy:

— Hãy đem đồ cô hai lên phòng đi!

Gặp mặt Cẩm-Vân, thằng Cung mừng rỡ vô cùng, còn cô Cẩm-Vân thấy thằng Cung ở đây, cô cũng lấy làm lạ hết sức. Cô không hiểu tại sao nhà của mình mông, ông Huyện với thằng Cung không ở, mà lại ra ở nhà hàng như vầy.

Thằng Cung lật đật lại xách hoa-li đem lên phòng, Cẩm-Vân thấy vậy bèn hỏi:

— Sao không để đó rồi chút nữa kêu xe mà đi luôn về nhà ba?

Nghe con hỏi ông Huyện đau đớn ruột gan không biết chừng nào. Ông ứa nước mắt, nói:

— Nhà cửa đâu còn mà về, con!

Cẩm-Vân lại càng thêm lấy làm lạ. Sao lại nhà cửa không còn? Cả ngàn cả muôn câu hỏi ở trong lòng cô, nó muốn chạy ra hết một lần.

Ông Huyện không đợi cô hỏi, chầm rãi ông kể hết việc nhà nguy biến, từ việc nhỏ đến việc lớn cho cô nghe, không thiếu sót một việc nào. Cô Cẩm-Vân ngồi nghe mà rưng rưng hai giòng nước mắt, có khi cô khóc thúc-thích, có lúc cô khóc oà lên, làm cho ông Huyện cầm lòng không đậu cũng phải chảy nước mắt. May lúc ấy trong nhà hàng chưa có khách lại chỉ có mấy thằng bồi mà thôi, song chúng nó tưởng cha con ông Huyện xa cách nhau lâu ngày, nay gặp nhau cảm động quá mà khóc, nên chúng nó làm lơ, để cho hai cha con được đàm đạo thong thả.

Khi ông Huyện nói dứt lời cô Cẩm-Vân lau nước mắt rồi mạnh mẽ nói:

— Cứ theo lời ba mới thuật cho con nghe đây, thì sự tan cửa nát nhà, thân cha cực khổ, đều tự nơi con gây ra hết. Phải, tự nơi con, tự nơi con có nhan sắc làm cho rung động lòng tà của Lê-trường-Khanh mới gây ra họa tai như vậy. Trời ơi! Một người dùng đứng hào hiệp như Trường-Khanh, giàu có bảnh bao như Trường-Khanh, ai có dè lòng dạ lại thấp hèn độc ác đến đường ấy? Chàng là bạn thiết của con, đã gần gũi quen biết nhau từ nhỏ; nếu chẳng có lòng yêu mến con, muốn tính việc chung thân với con, sao không tỏ thiệt cho con biết mà đi làm eo xách dại dột như vậy?

Ba không bằng lòng gả, con cho chẳng là phải lắm, là đúng lắm. Mà vì dầu ba có chịu gả, song con hiểu được lòng dạ tiểu-nhơn của chàng như vậy, con cũng không ưng chàng đâu.

Cẩm-Vân nói câu ấy mà mặt giận hầm hầm, hai má ửng đỏ. Ông Huyện nói:

— Con coi, ba cưng con Thiên-lý-Mã biết là chừng nào? Ai trả mấy ngàn cũng không chịu bán. Ba đi theo ngựa đua mà nghèo — bởi ba nghèo nên thân con mới cực khổ — nay còn sót lại có một con ngựa con quí báu đó, không biết chừng nhờ nó mà xây dựng cơ đồ lại được, thì nỡ nào lại đem bán cho người ta? Bán cho họ tức là mình đem hạnh-phúc, đem hi-vọng của mình mà bán hay sao?

(Còn nữa)

Dời chỗ

Bổn-Hiệu, kể từ ngày 28 Mars 1931 sẽ dời tiệm lại đường Georges Guynemer, số N 86 (trước ngang Tôn Thất-Đạm) Saigon, nhơn vì chỗ cũ phố chật hẹp, thợ thì đông nên không tiện bề cho Bổn-Hiệu.

Bổn-Hiệu sáng lập tính được 20 năm đặng tấn phát, vì có thợ thiện nghệ, chuyên rồng nghề làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời và nhận hột xoàn, đã man lại khéo, cũng nhờ ơn Quí Ông, Quí Bà và Quí cô có lòng tin cậy lâu nay, nên tiệm dọn lại rộng rãi được tiếp rước quí khách tử-tế hơn trước cho vui lòng quí khách.

Xin quí khách lưu-ý và chiếu cố hoặc có quí khách nào chưa biết hỏi thăm Bổn-Hiệu thì chỉ giùm rất cám ơn.

Nay kính-cáo

LÔI-TÂY

Bijoutier

N° 8 Rue Ohier (tiệm cũ)

N° 86 Rue Georges Guynemer (tiệm mới)

Thiên hạ đồn

Danh vang bốn biển, tiếng dậy tám phương, là thuốc bổ Á-Phiện của hiệu Tiểu thần-Tiên, ở Tonkin gởi lại, bào chế chẳng dùng cốt Á-Phiện. Cách bổ giùm đã mất mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực nào trăm ngàn người không sai một, làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường dùng rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1$00

Hút ít 2 cũng 3 ve đã bỏ, ai mua dùng không công hiệu, xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Rue Mayer 128, Bd de la Somme N° 84, Rue Amiral Courbet N° 22, và Rue Vannier N° 74—là tiệm trồng răng hớt tóc danh tiếng nhứt Saigon, năm tiệm đều là danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiểu-Thần-Tiên, ai mua phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Còn bịnh bạch lậu như Dương Mai, cũng đau lậu, ai bịnh nhẹ uống trong 2p 00 hết bịnh. Lục-tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin viết thơ thương-nghị. Quí vị muốn gởi thuốc lãnh hóa giao ngân cũng được. Thơ và Mandat gởi cho M. Lê-văn-Ánh, Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao. Saigon.

Chuyện rất mới lạ!

Quí bà, quí cô chị em Nam kỳ ta hãy để ý

Tại Châu-thành Cantho gần đây mới mở ra một Nữ-lưu học-đường do bà Huỳnh-ngọc-Nhuận sáng lập.

Trường nầy chuyên dạy văn-học và các môn « *nữ công nghệ nghiệp* » cho các bạn phụ-nữ lớn nhỏ; ấy là một điều ta nên để ý.

Về văn-học thì lãnh dạy từ đồng-ấu cho đến thi sơ-học (Certificat d'études primaires) có dạy đờn tây (piano).

Sự dạy dỗ rất chuyên cần, bề ăn ở trông nom rất kỹ lưỡng.

Về « nữ-công nghệ-nghiệp » thì bà có mở các khoa dạy:

1° Dệt khăn bàn.
2° Dạy thêu cườm (kiểu thời).
3° Các món thêu, đương, theo kiểu Bắc-kỳ rất tinh xảo.
4° Dạy may các thứ áo đầm, đồ âu-phục đủ kiểu và các món đồ khéo đã chưng Salon.
5° Dạy làm tricot dệt vớ, áo.
6. Dạy nấu ăn, dạy làm các thứ bánh mứt.
7. Dạy may y-phục Annam.

Mỗi món đều có thầy chuyên-môn, cần dạy cho học-sanh mau đạt thành.

Dầu giàu dầu nghèo, chị em cũng có thể học cả, vì:

Người đã sẵn thì tiền trường đóng mà học (payantes) còn thiếu sức thật thì bà bằng lòng cho « học bổng » (boursières).

Chánh ý của bà là cố muốn cho chị em phụ-nữ ta được có nghề nghiệp để tự lập thân danh trong cái thời-đại mắc mỏ, khó sống bỏng chất nầy.

Vậy chị em ta hãy mau ứng tiếng xin vô học chớ có dự dự chi nữa. Tựu trường 1er Mars 1931

Muốn cần hiểu rõ đều chi, xin cứ viết thơ ngay cho:

Mme Huỳnh ngọc Nhuận

Propriétaire

NỮ VĂN NỮ LƯU HỌC-ĐƯỜNG

CANTHO

TISSAGE DE SOIERIES ET TEINTURERIES

Pierre LÊ-PHÁT-VĨNH

Téléphone: n° 467

SPÉCIALISTE DE:

Satins, Pongées de Chine et Tussors

SOIERIES SPÉCIALES pour LES FEMMES ANNAMITES

● MỚI TỚI ●

Rạchgiá nữa đa!

Cũng nên dùng thuốc gia truyền Annam giá rẻ mau lành bịnh của các bực Tiên-Hiền Danh-y đã nổi danh ở cõi Đông-dương nầy. Gia-truyền đủ các chứng bịnh nhứt là thuốc trừ nha-phiến bất kỳ hút lâu mau đều bỏ đặng giá (0$50) đã tuyệt bịnh.

Cửu-Long-Hoàn thuốc bổ đại tài trừ đủ chứng. Dầu khuynh-diệp dùng phỏng lửa, nước sôi, mũ lỗ tai, đau răng, đàn bà nằm chỗ thoa bóp rất hay. Thuốc Phòng-tích dây da bụng ăn không tiêu.

Thuốc mua từ (5$00) sấp lên khỏi tiền gởi.

Đại-lý Võ-đình-Dần Thương-khanh Y-quán và nhiều nhà thuốc gia-truyền có danh ở Đông-dương đều có bán tại hiệu:

Nguyễn-ngọc-Thái

Librairie Bazar d'Annam

RACHGIA

Hiệu đèn ASIATIC tốt lạ thường

Theo như khoa-học đời nay thì các thứ máy móc mỗi ngày mỗi tấn phát lạ thường cũng như các nhà kỹ-sư đã nghiên cứu nhiều năm mới chế ra được tại Pháp-quốc một kiểu đèn hiệu ASIATIC máy móc ít vừa được dản tiện mà lại chắc chắn hơn các nơi.

Sáng đặng 120, lửa và lại có họng 200 lửa nữa tùy theo giá tiền. Bổn-hiệu bán lấy danh tiếng chớ không muốn ham lời nhiều, sau nầy xin quí vị hiểu kỹ rằng họng đèn ASIATIC được dản tiện là cũng nhờ cái ống thông hơi lên thì cái họng đèn nầy chư quí vị muốn vặn vào bầu nào cũng không sợ rồi ro và cái bầu của nó thật là sơ sài không cần phải dùng bông đá cho thêm tốn tiền và ít hao sáng. Nếu chư quí-vị ở xa mua về dùng khi nào có hư mà không biết sửa thì gởi lại cho Bổn-hiệu sửa không ăn tiền. Ống khói Pha-lê thiệt tốt. Đèn có đủ kiểu thứ để bàn và thứ treo.

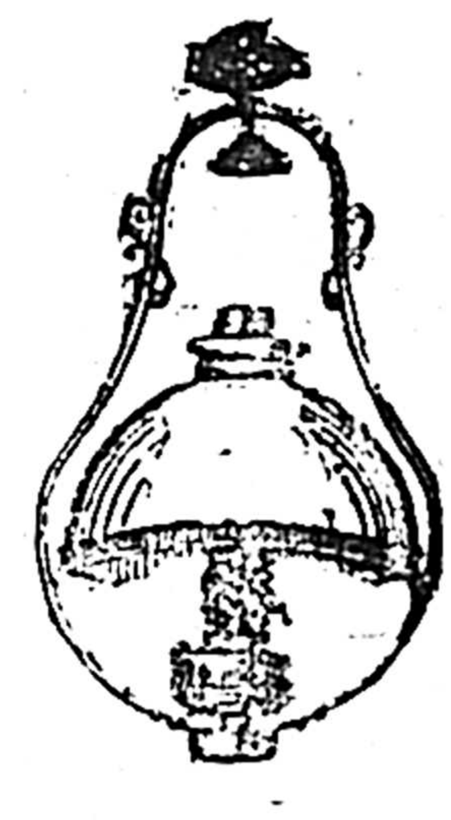

Xin chư quí vị lưu ý. Bổn hiệu rất cám ơn.

Etablissements ĐẠI-ICH

N° 29 Bd Tổng-đốc Phương, CHOLON (Cochinchine)

ÁO MƯA!

Mới lại nhiều thứ rất tốt, giá thiệt rẻ

CÓ BÁN TẠI HIỆU:

NGUYỄN-VAN-TRAN

98, Boulevard Bonard Saigon — Téléphone 178

NHÀ LÀM TRƯỜNG LIÊN

TRAN-DUY-BINH

R. D'OHIER SAIGON — TÉLÉPHONE N° 1000

LÀM TRƯỜNG LIÊN KIỂU KIM-THỜI

KHẢO CON-DẤU ĐỒNG VÀ BẢN ĐÁ CẨM-THẠCH

CHẾ TẠO CÁC THỨ NƠM BẰNG CAO-SU

Bán sỉ và bán lẻ — CÓ CATALOGUE

FILM CUỐN (ROLL FILMS) H & D 400

GEVAERT

là thứ film chụp rất mau lẹ mà lại là thứ film Orthochromatique và Anti-Halo — Thật là không có thứ nào sánh kịp. —:—

—:— Giá bán rất rẻ —:—

HA-VAN PHOTO-STORE

chez Modern Photo

Số 7 Place F. Garnier (trước nhà hát tây) SAIGON

Bán hạ giá

Trong một tháng mà thôi không đâu rẻ bằng!!

Máy hát Royal đều bao thiết hát lớn tiếng	15$00
Máy Portatif Perfectaphone	18 00
Máy son thủy 2 ressorts	25 00
Máy có kèn son màu	23 00
Dĩa Pathé saphir	0 80
Dĩa Pathé kim sắt cải lương ca Huế, hát bộ Huế	0 50
Dĩa Odéon hát bộ	1 20
Dĩa Béka Tập-ích-Ban	1 10
Dĩa Béka đờn khi hát bộ Vạn-thành-Ban	2 20

Có đủ thứ dĩa hát điều khi giá rẻ hơn các nơi, có thợ thiện nghệ sửa đèn Manchon và máy hát.

Madame Ngô-thị Mão

BAZAR RÉUNION

Rue Colonel Grimaud Saigon (ngay đầu chợ ngan gare Cuniac)

Annam phát minh

Làm đá cẩm thạch kể ra sau đây:

Một bàn, vàng gỗ, cột, chân, điếm, lục-bình, chén, dĩa các thứ gạch, các thứ ngói, lãnh xây mả, cột gạch, cột cây và vách tường tô rồi, làm thêm da cẩm thạch đặng. Đá xây nền nhà, tục gọi là đá da quí làm bằng cẩm thạch cũng đặng mà rẻ hơn đá xanh.

Toàn một cái ghế bàn, chưng, cẳng, mặt, làm bằng cẩm thạch không lộn chúc cây nào.

Toàn một cái nhà, cột, kèo, đòn tay, ngó gạch, vách tường và nền bằng cẩm-thạch

Bất kỳ món chi làm cũng đặng hết.

Vậy xin quí ông quí bà trong Lục-Châu thương tình đến giúp tôi làm ăn cho bền vững, thì tôi rất cám ơn.

Còn muốn lại nhà tôi, lên Saigon qua bến đò Thủ-Thiêm, lại tại chợ Thủ-Thiêm, hỏi thăm xe ngựa xuống Giồng ông Tố, nhà ông Hội đồng Cúc, xe nào cũng biết, còn như gởi thơ hỏi thăm đều chi thì để như vầy: Monsieur Võ-hữu Cúc, Ex Conseiller provincial ville Thạnh-mỹ-Lợi Canton d'An-Bình Giadinh

Y-KHOA TẤN-SĨ

DOCTEUR

Trần-thọ-Đồng

Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan (France)

Ở tại đường Thủy binh (Rue des Marins) 137, Cholon

Giây thép nói: N° 418

Coi mạch mỗi ngày.

Sớm mai từ: 8 giờ tới 10 giờ

Chiều từ: 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi vô trong lục-tỉnh thì sẵn lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mổ xẻ về sự sanh đẻ đường thai. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai đặng. Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đúng kỳ. Huyết bạch tử-cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh khác trong tử-cung đau thảo.)

Có bán:

DẦU PHỘNG ĂN CHAY

làm bằng đậu phộng ruột, lựa rặng đậu tốt

Bán sỉ 9 $ một thùng thiết 18 bilea

Bán lẻ 0$60 một chai 3/4 de litre.

DẦU XỔ

(huile de ricin) chế ra rất tinh khiết bán sỉ 14 $ 40 một thùng thiết 18 l.

10.00 một lố 12 chai 3/4 de l

1.00 một lố 12 ve 55 70 gr

Bán lẻ 1.00 một chai 3/4 de litre

0.10 một ve nhỏ 30 grammes

TẠI HÃNG DẦU:

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

sáng tạo năm 1900

40, Quai de Cambodge, 40

CHOLON

AUTO-ÉCOLE D'ARIÈS

Mở thêm ở đường COLONEL GRIMAUD SỐ 41

Ngan gare Cuniac ngay đầu chợ Saigon

Huỳnh-văn-Lợi dit Ba Hương

Bổn-trường hạ giá nửa phần tiền học Chauffeur, có bao dạy nghề máy. Quí vị muốn học, xin gởi thơ thương nghị

SAVONYS

Là thứ xà-bông bột giặt đồ hàng để vải thật tốt ít hao và không sợ mục quần áo. Bán lẻ mỗi gói 200 gr. 0$18.

Mua sỉ tính rẻ hơn;

Trữ bán sỉ và lẻ tại

Ng.-thị-Kinh

góc chợ Saigon và ở nhà số 80 đường aviateur Garros

GRAND ARRIVAGE BOYAUX ET RAQUETTES DE TENNIS

Của hiệu « WILLIAMS »	*Của hiệu « SPALDING »*
DRIVA (A)	*TOP FLITE*
DRIVA (Anna)	*KUZELUT*
DRIVA (Kzela)	*AUTOGRAPH*
SUZANNE-LANGLEN	*INTERNATIONNAL*
DRIVA	*GOLD-MEDAL*

Raquettes của bổn-hiệu đặt riêng:

GLOBE, THANH-LONG, XICH LONG

và các hiệu khác rất đẹp

Giây boyaux và soie có đủ màu.

Có thợ sắng nền đương giây rất mau.

Giá rẻ không đâu bì kịp

NGUYỄN-VĂN-CHỨC

Téléph. 643 — 25-27, Rue Colonel Grimaud SAIGON — Tél. CIACHUC Saigon

Làm đại-lý bán moteur RUSTON HORNSBY & LISTER và máy cày lúa, gạo và đồ phụ tùng cho nhà máy

Mới Mới

Máy đập lúa

Mỗi ngày đập một thiên lúa

giá: 60 $

TRƯƠNG-VĂN-CẦM

N° 68 Rue Pellerin — Saigon

40, quai de Cambodge — Cholon

DANH TIẾNG NHƯ CỒN! — KHẮP NAM-TRUNG-BẮC!

SỞ NGHIÊN-CỨU

Tân-Cựu Khoa-học

N° 206 DU Bd GALLIÉNI (étage) CHOLON

(Ngan ga tàu tại chợ-mới Hòa-Bình)

Mới phát-minh khoa: Coi tướng cốt, tướng mạng, dấu tay, chỉ tay. Mà đoán quyết chuyện đã qua, sẽ tới và hiện tại. Cũng trị đủ các chứng bịnh tà-mị, bằng khoa-học Tinh-thần, Điển-lực, Thôi-miên (Hypnotisme).

Vậy ai là người trí thức có óc khoa-học!! Nên kiếm thế bảo tồn, và cùng nhau khảo-cứu thêm đặng tìm cho ra «Chơn-Lý».

HẢY DÙNG PHÂN TRO HIỆU "CON CÁ"
THÌ HUÊ LỢI TĂNG BỘI PHẦN

Tên của 30 người được trúng thưởng

Trong kỳ thi thứ nhì của sách văn „Học tiếng mẹ đẻ »

Bài đỗ số I

1 Triệu-công-Ấn, làm ruộng ở Tân Bình, Cần-thơ. 2· Trần-văn Thật, Elève en congé à Tân-Đông Gia-định. 3· Nguyễn-chấn-Thể, Bijoutier à Hương-Điềm, Bentre. 4 Huỳnh-văn Hiền, Chauffeur N. 51 Rue Richaud, Saigon 5. Lê-văn-1 Agence de la Navigation Fluviale Cao anh. 6. Phạm-văn-Giáo, Instituteur à Tân-Quới, Cần-thơ.

Bài đỗ số II

1· Trần-văn-Don, Trợ Giáo trường tư à Kiểng-Phước, Gocong. 2· Nguyễn-ngọc-Chiếu, Facteur à Cluké Cantho. 3 Tịnh-văn-Hiệp, Commerçant ở làng Mỹ Phước. Long-xuyên. 4· Vương quang-Chiêu Normalien en 2e B. a 7 Rue Richaud Saigon. 5· Phan thanh-Lễ, Làm Điền chủ làng An-phú-Tân Cantho. 6 Paul-Pháp dit Nguyễn-thiện-Pháp. Médecin et Professeur des caractères Chinois demeurant au village de Khánh-An, à Camau.

Bài đỗ số III

1. — Trương-cung-Kinh Dessinateur au village de Tânan Canton de Phong-thạnh Cao-lãnh.
2.— Lê-văn-Đức Instituteur à Ecole d' An-phú an, Càthơ.
3 — Ng-v-Nhi, Commerçant à Tương-bình-Hiệp, Bình phú, Thudaumot.
4.— Trần-văn-Phải, Ruộng và buôn bán à An-thới, Tràcú.
5.— Lê-quốc-An, Chez M. Trinh Arpenteur, Rachgia.
6.— Ng-hoàng-Ân, Chez M. Le daire à Minh-tri Thạnh-phú, Bêntre.

Bài đỗ số IV

1.— Nguyễn-v-Quới, Commerçant au village Tân kiên, Canton de Long-hưng-thượng Cholon.
2.— Nguyễn-v Dan, Làng-Gu, à Bình-thủy.
3— Bùi-quang-Như, Instituteur chargé à l'Ecole d'An-nhơn-tây Giadinh.
4.— Trịnh-tắc-Quới. Commissionnaire, Phú-nhuận, Giadinh.
5.— Nguyễn-thanh-Thông, chez M. Hoành giáo tập à Vinh-thới Sadec
6 — Ngô v. Mãng. Secrétaire Sté Stock Cie de Pétroles Saigon.
1.— Huỳnh-văn-Cò. Instituteur au Pensionnat à Khương-h.-Phụng à Vinh-long.
1.— Bồi công-Trí biệt hiệu Hiệp Nguyệt-Thu. Salon de Coiffure en face Cinéma Mytho.

Cảm tạ

Triệu-tánh-Du Tiên-Sanh

Một điều rất may mắng, nhờ ông Triệu-tánh-Du, nay tôi được lành bịnh.

Nguyên tôi đau bịnh kiết đã lâu nay, lại thêm thổ huyết, hễ mỗi lần khạc hoặc mửa ho thì có một cục máu ra theo, tôi uống đủ thứ thuốc chẳng thấy hiệu-nghiệm. Nay nhờ uống thuốc của ông chẳng mấy ngày mà tôi được lành bịnh, lại cường tráng hơn khi xưa.

Nên tôi đề ít lời nầy trên báo chương gọi là đền ơn tái sanh chi đức.

Ông lại giỏi các khoa khác nữa, nói tắt một lời, trăm bịnh ngặc nghèo ông đều trị được cả, đường Jaccaréo số 32 Cholon.

Kính-Tạ

HUỲNH-ANH SANH

nº 135 Rue Canton à Cholon

Giá báo sửa lại :

Một năm....	15$00
Sáu tháng ...	8 00
Ba tháng...	4 00
Một tháng...	1 50
Mỗi số......	0 07

Kính tặng

Lời tôi kính tặng đây có lẽ cũng giúp ích cho đồng-bào khỏi bôn đào trong đời nguy-hiểm. Chính là tôi đây có chịu sự hiểm nguy trong một thời giang trên 2 năm, mang lấy bịnh trĩ. Ban đầu đại tiện (ỉa) có ra chút ít máu, tôi ngờ là chẳng hề chi; sau chẳng bao lâu chỗ đại tiện có ra một cục lại thêm ra mủ, mỗi lần đại-tiện rồi thì đi đứng khó chịu: tôi hết sức tầm Danh-y điều trị nhưng chẳng thấy hiệu nghiệm; thời may có người điềm chỉ rằng ông Thầy Diệp-nhuệ Hùng chuyên trị về bịnh trĩ rất tài, tôi liền lập tức đến ông. Ông cho thuốc trên hai mươi ngày thì tôi hết bịnh.

Ông dùng vật hóa-học: một sợi chỉ cột rồi thoa thuốc chớ không cắt mổ chi cả.

Hiện nay ông ở đường Thủy-binh (Marins) trên lầu số 134 Cholon.

Kính tặng

Lê văn-Hưng

Instituteur chargé de l'Ecole Primaire de plein exercice Vinhlong, Nga-tư

Y-KHOA TẤN SĨ

Docteur COUTURIER

Cựu chủ nhiệm Y viện chữa bịnh con mắt ở Huế

Bố cáo cho công-chúng hay:

Ngài có mở phòng khám bịnh con mắt tại số 91 đường Mac-Mahon. (Góc đại-lộ Bonard và Mac-Mahon).

Giờ khán bịnh :

Sớm mai: Từ 7 giờ tới 10 giờ
Buổi chiều: Từ 3 giờ tới 6 giờ
Dây thép nói: 11.25

LỜI RAO CẦN GẤP

Có người muốn mua chừng năm chục trâu đực có trăn cái từ ba tới bảy tuổi, quen chịu phong thổ quận Camau.

Xin gởi thơ thương nghị, do nơi báo quán 72 đường Lagrandière Saigon và cho biết luôn :

1· số trâu muốn bán là bao nhiêu?

2· giá bán mỗi con và nhiêu tiền?

Phòng khám bịnh
THUDAUMOT

Trần-văn-Sang

Lương-y Bổn-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường
HANOI

1· Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghênh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ quí báu.

2· Trị đã các chứng bịnh; có thầy phụ giúp rất cẩn mẫn bịnh, làm cho quí khách sẽ vừa lòng.

3· Nhất định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thì, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ).

Giờ coi mạch:

Sáng : 8 giờ tới 11 giờ
Chiều : 3 giờ tới 5 giờ

Xin quí khách đến uống thuốc một lần thì mới trông thấy...

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Hội Vạn-quốc

Công việc của hội Âu-châu liên-hiệp

Hội Vạn-Quốc phái ra 6 người có chơn trong hội Âu-châu liên-hiệp và 6 người ở ban Ủy-viên lao-động, xét đến vấn-đề nạn thất-nghiệp.

■ ■ ■

Về việc lập tờ hiệp ước thuế xuất cảng nhập cảng, (tại hội Âu-châu liên-hiệp) thì các nhà thay mặt cho Thoại-điển, Đan-mạch, Na-uy, và Nga còn dụ dự, chờ coi chánh phủ họ liệu định thế nào. Tuy vậy chương trình của tờ hiệp ước ấy đã thảo-luận rồi. Ông Litvinoff, thay mặt cho nước Nga, cần không cho ký nhận bây giờ. Các nhà ngoại-giao của nước Thổ, Đức, Hồng-mao (Lithuanie) đều biểu-đồng-tình với ông Litvinoff.

Hội Âu-châu liên-hiệp đã tạm giải tán, ông Briand có đọc một bài diễn-văn bế mạc, nhắc lại công việc của hội đã làm được một vài điều ích lợi trong mấy tháng nay. Có lẽ tới tháng Septembre nầy hội sẽ nhóm lại.

■ ■ ■

Pháp

Lebrix và Codos sẽ bay thẳng qua Đông-kinh trong ba ngày

Sở thân Pháp là ông De Martel, hiện giờ ở Đông-kinh, có tuyên-bố với báo-giới rằng nếu tốt trời thì hai phi-công Lebrix và Codos sẽ bay thẳng qua Đông kinh. Cuộc bay nầy định tới 25 Mai là khởi sự bay từ Paris qua Đông-kinh, 3 ngày ròng rã là tới nơi không nghỉ đâu cả. Hai phi công sẽ bay ngang Sibérie, mà qua Nhựt. Không biết sau khi tới Nhựt rồi, thì hai phi-công có tính bay ngang Thái-bình-Dương chăng?

■ ■ ■

Hồng-mao

480,000 người Hồng-mao ký tờ dân-nguyện xin lập điều-ước giảm binh

Người Âu-châu, sau trận chiến-tranh vừa qua, coi bộ ghê sợ về sự đánh nhau đổ máu lắm rồi, nên ai cũng muốn hòa bình. Mới đây bên Hồng-Mao có 480,000 người ký tờ dân nguyện, xin hãy giải quyết cái vấn-đề giảm-binh đi. Tờ dân-nguyện ấy sẽ trình ra hội-nghị giảm binh, kỳ tháng Février năm 1932. Tờ nầy lại làm ra nhiều bổn gởi cho 34 xứ khác, xin dân các xứ ấy ký tên vào.

Coi tin nầy thì biết bây giờ, người Âu-châu, nhứt là Hồng-mao trước kia ưa sự tranh đấu, mà bây giờ cũng muốn cho thế-giới được hòa bình.

■ ■ ■

Thoại-điển

Hai viên lãnh-tụ cọng-sản bị bắt — Lính cho cọng-sản làm «mết tinh»

Hôm qua bổn-báo có đăng tin nói Cọng-sản với lính đánh nhau ở kinh-đô Stockholm, có nhiều người chết. Nay có tin nói :

« Tờ báo cọng-sản đăng tin rằng hai vị lãnh-tụ cọng-sản là Engrata và Linderoth bị bắt.

« Lính cảnh-sát cho phép bọn cọng-sản không có tùng, quyền chánh-phủ Moscou, thì được tự do làm « mết-tin », và cấm bọn theo Moscou làm biểu-tình bạo-động. Nội châu-thành đều được yên ổn. Còn vụ cọng sản cổ-động lâm re thì nay chỉ thấy thư lò bánh mì v...

by làm nhà là tình công mà thôi. Những kẻ bị cuộc xung-đột mà chết nay đám ma cũng được vô sự.

■ ■ ■

Huê-kỳ

Có cuộc biến-động ở Manzanillo

Ở Havane thông-tin rằng tại Manzanillo, thuộc về mé Đông xứ Cuba, có cuộc biến-động nổi lên. Dân cách-mạng đánh nhau với lính. Báo « El Pais » nói có nhiều người chết và bị bịnh nặng, nhưng cuộc cách-mạng nầy không có quan hệ cho mấy. Lính đàn-áp ngay và giữ sự trật-tự được. Tình-hình vẫn yên ổn như thường.

■ ■ ■

Nam-Mỹ

Hai vị phi-công nước Ý bị lạc vào rừng xứ Brésil

Có hai vị phi-công nước Ý, máy bay sa thế nào mà phải lạc vào rừng thẳm xứ Brésil, thuộc về Nam-Mỹ. Như vậy trót hai tuần lễ; đồ thực-phẩm đã hết, phải mót rễ, hái trái cây ở rừng mà ăn, may nhờ chiếc tàu đi sông rạch hiệu là *Rio-Grand* cứu cho. Khi đem xuống tàu xong, mới rõ một người phi-công tên là *Robilant*, một người thợ máy tên là *Quarentes*. Xuống tàu được một lúc, thì người thợ máy Quarentes vì mệt quá, phần đói khát nửa tháng trời, nên chịu không nổi, mà chết. Còn lại một mình phi công Robilant thuật chuyện như vầy :

« Từ ngày phải đáp máy bay xuống tới sau, hai tôi không biết nhà đâu mà tìm, bơ vơ ở giữa rừng, nhờ ăn cây cối mà đỡ lòng, nhưng lại sợ ăn bậy thì khốn. Bữa nọ, nghe tiếng máy bay bay ở trên, hai tôi ngỡ lên có ý mong mỏi được cứu-tinh, nhưng trên máy người ta không thấy thành ra thất vọng. Ngay bây giờ, nếu không gặp tàu nầy cứu cấp, thì hai tôi đã ngã hết rồi. »

■ ■ ■

Nam-Phi-châu

Dân Hồi-giáo ở Tripolitaine tẩy-chay hàng hóa của Ý

Xứ Tripolitaine, về phía nam châu Phi, là thuộc-địa của nước Ý, dân Hồi-giáo ở đó lấy làm bất bình chánh-phủ Ý lắm. Vì mới đây có bọn người Ý ở Tripoli hung-hiếp nhơn-dân, mà chánh-phủ làm ngơ. Đảng quốc-dân Hồi-hồi nhóm nhau lại và nhứt-định tẩy chay hàng-hóa của Ý bán ở trong xứ, đặng kêu nài với chánh-phủ về sự bức hiếp kia.

■ ■ ■

Trung-hoa

Tôn-Khoa đã đi Quảng-đông rồi chăng ?

Hôm trước bổn-báo có nói các tay yếu-nhơn, trước nghịch với Tưởng-giới-Thạch, như Hồ-Hán-Dân, như Tôn-Khoa, cũng đều gởi thơ khuyên Trần-tế-Đường đừng đánh với Tưởng lâm..

Bản diễn-văn của Tôn-Khoa ra sao, không thấy tuyên-bố ra. Bấy lâu Tôn vẫn ở Thượng-Hải, có nhiều người tới Thượng Hải khuyên ôn trở về Nam-kinh nhưng Tôn cự tuyệt không chịu về.

Có tin nói rằng Tôn đã đi Hương cảng rồi, và sắp về tới Quảng-đông. Trần-Hữu-Nhơn cũng đi với Tôn.

Dùng máy bay có gài súng liên-thinh, để trừ ăn cướp

Chánh-phủ Nam-kinh muốn mở mang cuộc thương-mãi trong nước cho rộng, nên mới đây có gởi giấy qua Hồng-mao, mua 40 chiếc máy bay. Mấy chiếc máy bay nầy để chở hành-khách đi các nơi nữa.

Quan thượng-thơ Ngoại-giao là Vương-chánh-Đình có biểu hãng làm máy bay phải đóng kiểu riêng, là có chỗ để súng liên-thinh nhe trên máy. Chừng phi-thoàn bay ngang qua mấy miền nguy-hiểm, có bọn lục-lâm nhiều, dầu có gặp xuống cũng khỏi lo-sợ, vì có súng đó, để trừ bọn cướp, mà giữ việc yên tịnh cho hành-khách.

Việt-Nam

Bổn báo đã nhận được rồi xin độc-giả mua mau kẻo hết. Mỗi cuốn tại báo-quán 1$80; gởi đi: 2$00; gởi contreremboursement: 2$15

Dâu chụp hình khéo?
Chỉ có nhà
Photo "QUẢNG-CHÂU"
ở đường Chợ-quán, số nhà 428, giây thép nói số 475 Cholon mà thôi (ngay đầu cầu Xóm-Chỉ).

CÓ BÁN

BÁNH DẦU DỪA để nuôi heo và bò da mau mập và tốt hơn cám trắng, mà giá cũng rẻ hơn.

Mỗi tạ 60 kilos giá 2$00

BÁNH DẦU ĐẬU PHỘNG, để trồng thuốc, rau, đậu và các sản vật khác.

BÁNH DẦU GÒN, để trồng thuốc rau đậu, vân vân...

BÁNH DẦU HỘT ĐU ĐỦ TÍA, để trồng trỉa các sản vật, vân vân.

TẠI HÃNG DẦU

TRƯƠNG-VĂN-BẾN
Sáng tạo năm 1000
40, Quai de Cambodge
CHOLON

Tin Tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le Compiègne	28 Mai
L'Athos II	2 Juin
Dalny	8 Juin

Ở Tàu và Nhựt qua

Sphinx	29 Mai

Ở Trung-Bắc-kỳ vô

Comt. Mages	28 Mai
Claude Chappe	31 Mai
Bangkok	31 Mai
St. Jacques	31 Mai

TÀU ĐI

Sang Pháp.

Comt. Mages	2 Juin
Chantilly	23 Mai
Sphinx	1er Juin
Cap St. Jacques	5 Juin
Bangkok	6 Juin

Ra Trung-Bắc-kỳ

Đi Tàu và Nhựt

Capitaine Faure	22 Mai

Đi Singapour

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 23 Mai 1931

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	2. 42	Omon	
Bentre haut	2. 45	Cairang	2 25
Cai lay	2. 25	Thot Not	
Cai-be	2, 25	Longxuyên	
Vinhlong		Châudoc trắng	1 90
Baké		— Đỏ	1. 80
Cao-Chong	2. 30	Tanchâu	1. 70
Cang-Long	2. 30	Sadec trắng	2. 06
		— Đỏ	1. 70
Travinh	2. 30	CAOMIEN	
Bai-xau	2. 40	Battambang	2. 15
Baclieu	2. 35	Banam N.R.	2. 12
Rachgia	2. 10	Seal riêng	
Phuocleng	2. 50	Lua	1. 70

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo Nº 1 25 % tấm		3,60
Gạo Nº 2 40 % tấm		3.30
Tấm	1-2	2, 65
Tấm	3-4	2, 35
Cám trắng		1. 15
Cám lứt		0. 45
Bao lúa đã dùng rồi		21. 00

Có hai điều, chư-vị độc-giả tỏ lòng thương bổn báo : 1. Mua báo trả tiền mặt ; 2. Cổ-động cho nhiều người cùng mua.

Khỏi sợ sai lầm !

École Nguyễn-van-Mùi

Sáng lập đã 10 năm nay, khắp nơi Đông-dương đều biết chuyên dạy rõng khoa :

1· ĐÁNH MÁY VIẾT (Dactylographie)
2· BÚT TOÁN (Comptabilité)

(Arithmétique commerciale, Correspondance commerciale, Calculs commerciaux et financiers, Cours de Banque, Monographies comptables, Français, etc. etc.)

Giáo-sư chuyên-môn dạy dễ hết lòng, mong rèn tập bọn-anh thanh-niên thành tài để ra giúp ích với đời trong nghề Thương mãi.

Hỡi các bọn thanh-niên ! Ai là người biết chọn lựa thầy hay dạy giỏi, thì hãy đến trường Nguyễn-văn-Mùi, 12, Rue Martin des Pallières, ngang gare Dakao, Saigon, thọ giáo thì sẽ được thành nghề và mãng nguyện chẳng sai.

Các ông chủ nhà buôn ! Nếu các ông muốn biên chép giấy tờ đơn trong và làm sổ sách trúng theo luật, khỏi sợ sai lầm thì xin mời các ông giao cho trường Nguyễn-văn-Mùi lãnh làm mau, kỹ lưỡng, chắc chắn, giá rẻ. Ấy là trường đáng tin cậy của các ông đó.

A. C. R. I. C.

AGENCE COLLECTIVE DE REPRÉSENTATIONS INDUSTRIELLES EN INDOCHINE

SAIGON

Nº 29, Boulevard Norodom

Giây thép nói Nº 402

Grand Premier Prix
Foire de Saigon 1927 - 1928

Bán và ráp các thứ máy xay gạo đủ cỡ bất kỳ lớn nhỏ, có cối chà (cối café). Đã ráp rồi nhiều cái máy nước đá, máy POMPE đem nước vô ruộng đủ cỡ lớn nhỏ, và máy cày chạy bằng mazout. Có đủ cỡ máy cưa lớn nhỏ và đồ bảy tùng, và máy đèn khí rất tiện để trong nhà chạy bằng dầu cặn (có đủ thứ máy về nhà nông). Có làm Đại-lý bán Đức và Anh nhiều kiểu Moteur đứng và nằm chạy nguội và nóng (Diesel et semi diesel) dùng ròng dầu cặn (Mazout) ít hao dầu mỡ và rất tiện cho chạy.

Cũng có làm đại-lý bán HUÊ-KỲ nhiều cỡ moteur Canot đủng sẵn, thứ gắn trong và ngoài ghe đã có mã-lực và có sẵn tại kho Saigon.

Tại sao càng ngày người ta càng ưa dùng thứ

DẦU THIÊN-HÒA *hơn các thứ dầu khác???*

Ai trả lời đặng câu hỏi này trúng, thì bổn-tiệm sẽ gởi tặng cho một cuốn sách « Học tiếng mẹ đẻ »

Xin nhớ đề tên và chỗ ở cho rành rẽ, đặng để bề gởi sách tặng cho.

Pharmacie Sino-Annamite

THIÊN-HOA-ĐƯƠNG

208, RUE DES MARINS — CHOLON

Khi không mà đánh người trào máu gần chết

Hôm qua bổn-báo đã đăng tin hôm tối 15 Mai, tên giữ ga-ra xe Tứ-Hữu trên đường Legrand de la Liraye (Dakao) bị một người nào đó đánh gần chết. Nay tiếp được tin thêm cho hay rằng hung-thủ là một người tây lai tên là D... con của Mme Nguyễn kim-Kỳ, nhà số 96 trong đường hẻm Legrand de la Liraye. Hồi 3 giờ sáng bữa ấy, tên hung-thủ đến đánh tên Dol là người gát-dan giữ ga-ra cho M. Lê-đạo-Ngạn.

Đến 6 giờ rưỡi sáng, thợ thầy đến ga-ra làm việc, thấy tên Dol mặt mày sưng vù, máu me đầy mình, thì kêu đỡ nó dậy, người chạy thông tin cho ông Lê-Đạo-Ngạn hay, đến dẫn nó về cho uống thuốc. Chừng tên Dol tỉnh lại, hỏi nó khai rằng bị người tây trong đường hẻm đánh trên đầu hai cây ngã nhào rồi, còn dộng và đạp trên ngực, làm cho máu và đồ ăn vọt ra miệng. M. Ngạn nghi vì kẻ ở lối xóm với nhau nên không rầy rà làm gì. Đến 3 giờ chiều bữa ấy, tên D. kia cậy một tên sớp-phơ đến mời M. Ngạn và tên Dol đến nhà nó để điều đình, vì nó tự biết là đánh lầm. M. Ngạn nghe lời, dẫn Dol lại, thì tên D. ngủ; ông liền dẫn về đi đốc-tơ Pradal và thưa bót. Ai dè tên D. đã xuống cớ trước dưới bót hồi sớm mai rằng tên Dol giữ ga-ra Tứ-Hữu ăn trộm của va một cái đồng hồ vàng.

Cách sau 5 ngày, tức 20 Mai, bót đòi tên Dol xuống nói, thì có hai tên cu-li xe kéo khai rằng: Bữa ấy nó đang ngủ tại đường nằm, thấy người tây rượt đánh một người, nó giựt mình thức dậy, thấy ông tây đánh tên gát-dan.

Xem rõ chuyện này thì có nhiều việc trái tai quá. Hai tên xe kéo nào mà bữa trước không có, nay lại ra khai rõ ràng như vậy? Sao bữa đó nó thấy rõ mà không hô hoán lên? Nói rằng tên Dol ăn trộm, sao chiều bữa đó mời M. Ngạn với Dol đến nhà tính toán vì đánh lầm. Đánh tên Dol gần chết rồi sao không nói cho chủ nó biết rằng mình đánh về tội trộm cắp?

Tên D. nào đây, xin quan trên trị tội cho nặng, cho nó chừa bớt cái thói ngang ngược khốn-nạn ấy đi. Thấy chuyện này, chúng tôi nhớ lại lời của quan chưởng-lý Moreau mắng hai người tây đã đánh ông Đặng-vũ-Lạc, mà nói với tên D. kia rằng: «Anh là thằng hèn nhát. Anh dám đánh thằng gát-gian là vì anh thấy nó Annam. Nhưng anh đừng tưởng không có ai binh vực nó đâu; người binh-vực nó tức là pháp-luật công-bình của nước Pháp.

NÓI CHUYỆN LÃO GIÀ NHỨT THẾ-GIỚI

(Tiếp theo trương nhứt)

Hồi ông qua Huê-kỳ, mấy nhà chuyên-môn y-khoa đến thăm nườm nượp, có ý muốn khảo-cứu coi trong mình ông có hiện tượng gì lạ không, mà ông sống lâu đến thế. Có người xem xét thì thấy trái cật ông tốt lắm, còn trái tim ông lớn phi thường, chưa từng thấy ai có trái tim lớn như vậy.

Cặp mắt ông sáng suốt. Ông nảo rất tỉnh thần. Tai ông có điếc chút đỉnh nên muốn nói chuyện với ông phải nói lớn một chút ông mới nghe. Ông chỉ còn có một cái răng. Tôi có nói điều ông rằng: «Sao ông không đem cho người ta trồng cho?»

Ông cười mà trả lời rằng:

— Không cần! Tôi ăn cái gì cứng đâu mà phải cần có răng để nhai. Hồi tôi được 100 tuổi, tôi còn răng cũng bộn, nhưng khó chịu và vô-ích quá! Đến sau nó rụng hết coi bộ còn thông thả dễ chịu hơn nữa. Mảng đời tôi không cần gì đến răng lắm gì.»

Nói tới đây tôi lật đật đứng dậy kiếu từ, nắm tay ông tỏ dấu cám ơn, tôi bước xuống thang lầu, ra gần tới ngoài đường con nghe ông la: «Eyvallah, Eyvallah!» tức là câu: «Chào ông, chào ông!»

Q.C.

Có bán:

« DẦU PHỘNG ĂN CHAY »

làm bằng đậu phộng ruột, lựa rặng đậu tốt.

Bán sỉ 9 $ một thùng thiếc 18 kilos

Bán lẻ 0$60 một chai 2/4 de litre.

DẦU RỎ

(huile de ricin) chế ra rất tinh khiết

bán sỉ 14 $ 40 một thùng thiếc 18 k

10.00 một tá 12 chai 2/4 de l.

1.00 một tá 12 ve nhỏ 30 gr

Bán lẻ 1.00 một chai 2/4 de litre

0.10 một ve nhỏ 30 grammes

TẠI HÃNG DẦU:

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

sáng lập năm 1900

40, Quai de Cambodge, 40

CHOLON

THỂ THAO

Tổng-cuộc thể-thao An-nam

Hội ngày 19 Mai 1931

Trận sẽ đấu chúa-nhựt 24-5-31

COUPE LOUIS GÒNG

Annhon đấu với Jean Comte

Giám cuộc: M. Bút

COUPE DES LEADERS

Commerce đấu với Thudaumột

Giám cuộc: M. Thơm

Xin tiền phụ cấp.— Tổng cuộc xin nhắc lại các hội hay rằng đơn xin tiền phụ cấp năm nay phải nạp trước ngày 31 Mai. Đơn xin phải đề gởi cho quan Thống-đốc Nam-kỳ và phải gắn con niêm 0$25 ghiêm theo đơn một bổn copie des statuts và một tờ tình trạng của hội (situation financière) năm rồi.

Hội nào muốn xin Tổng Cuộc trình đơn giùm, thì phải nạp đơn cho Tổng Cuộc trong khi hội ngày 26 Mai tới.

Hội đã đưa đơn cho Tổng Cuộc: Khanh-hội, Binh-hỏa, Thuduc, Télépost, Transit, Miroir, Govap.

***

Cuộc đua ngựa

Chúa-nhựt 24 Mai 1931

Lời bàn từng độ

Cuộc đua ngựa còn có một kỳ thứ 29 này nữa là dứt, hội sẽ đóng cửa trường đua, chủ ngựa sẽ cho ngựa nghỉ cho đến thượng tuần tháng Novembre 1931 mới khởi sự chơi lại.

Bởi là kỳ chót nên lần này ngựa ra đua rất nhiều, có nhiều con lại chồng độ nữa. Vái trời đừng mưa để chiều chúa-nhựt, anh em làm một cú chót (coup final) thẳng tay rốc tới chơi!

Prix Consolation

Chạy trơn 1.600 thước

Ô phi Long	49.k
Salmson	49.5
Motor	49.5
Eminence	49.5
Bigalop	51
Hắc Long	51

Độ này con Motor và Hắc-Long không có hi-vọng gì hết, chỉ có 4 tướng kia tranh nhau mà thôi. Con Bigalop dẻo dai song không khi nào về nhứt, con Salmson mới sung sức thì đã hết mùa! Con Ô phi-Long và con Eminence kỳ rồi tấn bộ lắm. Tôi bàn:

Ô phi Long nhứt, Salmson nhì, vớt con Eminence.

2e Prix Bà-Quẹo

Độ chấp, chạy trơn, 2.000 thước

Figaro	38k.
Polcfar	40
Anisette	40.5
Vang-Qui	40
Vang-Dài	41.5
Fresca	43
Huỳnh Liên	45
Centaure	45
Khứu phi Vân	52

Độ này tuy tới 9 con chạy, song rút lại chỉ còn có Khứu phi-Vân, Fresca, Anisette là có phần hơn hết.

Con Huỳnh-Liên tuy hay mà bị chở nặng, con Vang-Qui lúc này tệ lắm. Mấy con kia gần như vô dụng. Tôi bàn:

Khứu-phi-Vân Nhứt, Anisette nhì, Fresca ba.

3e Prix Kỳ-Lừa

Độ chấp, chạy trơn 1.500 thước

Hồng May	34.5
Algérien	35
Đạm-Anh	35
Ngọc An	35.5
Batavia	37.5
Black Ball	38
Ngọc Diệp	39
Vinh Long	40
Kim-Nhạn	40.5
Nữ kim Huê	43
Đạm Em	44.5
Mã Long	45
Vang Đỏ	47
Long Hồi	49.5

Độ này cũng như độ trước, chạy rặc đám chở rút lại cũng không còn mấy con hay và hể con nào lẹ chơn thì sẽ giựt giải nhứt. Long Hồi, Vang Đỏ độ này chở nặng quá, sợ làm không lại Đạm Em với Nữ-kim-Huê chở nhẹ. Mấy con kia chậm lụt lại có Mã Long cũng đường. Tôi bàn: Nữ kim Huê gagnant, Đạm-Em và Mã-Long placés.

4e Prix Derby

Độ bán, chạy rào 2.200 thước

Bijou	400$	45k.
Blanc Nez	400	46.5
Lutteur	400	46.5
Motor	500	47
Hùng-Ngọc	500	47
Brin d'Or	500	48.5
Salmson	700	51

Tốp ngựa này tầm thường lắm. Đã vậy Salmson và Motor lại chồng độ nữa thì trông gì? Hay hơn hết là Brin d'Or song bị chở nặng. Tôi chấm: Lutteur nhứt, Hùng-Ngọc nhì. Coi chừng vớt con Brin d'Or.

5e Prix Victorieux

Độ chấp, chạy trơn 2.400 thước

Hồng-phước-Thạnh	39k.
Kim-Xanh	40
Héréditaire	41
O-Hùng	41.5
Rayonnant	43
Le Pirée	44
Chande lo	44.5
Tia-Phụng	47
Đạm-binh-Đông	48
A. Koetblock	50

Nếu trời không mưa thì độ này kịch-liệt lắm. Héréditaire, Kim-Xanh, Tia-Phụng sợ đi không nổi. Đạm-binh-Đông quen chở 48 chắc đoạt giải nhứt, O-Hùng và Rayonnant chở nhẹ cũng có phần. Tôi chấm:

Đạm-binh-Đông gagnant, O Hùng hay Koetblok placés. Vớt con Rayonnant được lắm.

6e Prix Marina

Độ bán, chạy trơn 2.000 thước

Bucéphale	150$	31k.
Kim-Thoại	200	35
Hồng-ph.-Thạnh	150	37
Auto	300	39
Huỳnh Lân	300	39.5
Anh-Phụng	400	41
Đạm-Long	350	43
O-Năng	400	43
Hồng Cầm	400	45
O-Hùng	350	45

Đám chở nhẹ có Huỳnh-Lân, Auto là hay hơn hết song không quen chạy đường xa, khó tranh với đám chở nặng, có Hồng-Cầm và Đạm Long cũng đường. Nên đánh: Hồng-Cầm gagnant, Đạm-Long và Hồng-phước-Thạnh placés. Vớt con Ô-Năng nếu nó có nài giỏi.

7e Prix de Clôture

Chạy trơn, độ chấp 1.600 thước

Eminence	39 k
Bonvelet	41.5
Hùng Ngọc	43
Aloi	44.5
Long kim Vân	45
Bigalop	45.5
Lutteur	47.5
Joyau	47.5
Hồng Phước	50
Xích Long	52

Có nhiều con chồng độ, chắc có forfaits ít nhiều. Hồng-Phước, Xích-Long chở nặng quá khó tranh với mấy con lẹ cẳn. Tôi bàn: Aloi gagnant, Lutteur và Long-kim-Vân placés. Đừng quên vớt con Eminence!

Mạnh-Lương

Muốn bán vì sắp đi nghỉ

Một cái xe 11 mã lực, Peugeot, mui kiếng, máy móc còn toàn hảo, xe còn mới và đồ phụ tùng còn tinh anh, có rương sau lại 6 bánh. Giá 1.200$00.

Do nơi M. Legris, Ingénieur, dinh quan Đốc-Lý Thành-Phố Saigon.

Trảng bông tang (couronnes)

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn-hiệu chuyên làm tràng bông cườm đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều nên nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phần nửa.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu. Giá từ 5$ 7-10-18 cho đến 100$ Bán sỉ và bán lẻ.

" La Tortue "

PHAN-THỨC-TRẮC

16, Sabourain, Saigon

Téléphone 9.95

Hôtel de l'Ouest tục kêu là

PHONG-CẢNH KHÁCH-LẦU

ở đường Philippini angle Boulevard Bonnard

:: ĐỔI CHỦ ::

Kể từ ngày 15 Mai, phòng ngủ Hôtel de l'Ouest tục kêu là Phong-Cảnh Khách-lầu sẽ về tôi làm chủ.

Phòng sơn lại sạch sẽ, mát mẻ, có quạt máy và đồ đồ tiện dùng trong mọi việc, có garage cho để xe không tính tiền, có gardien ở tại cửa phòng giữ xe, khỏi lo mất đồ phụ tùng. Cách sắp đặt lại. Boys dễ khiến, dễ sai.

Kính mời quí ông, quí bà trong lục châu khi quí bước đến Saigon tạm nghỉ một lần sẽ được như ý. Kính mời

Tân chủ-nhơn: VO-VAN BAN

Directeur de la Mon CHIM SPORTS, Saigon

Tiểu-thuyết mới xuất

1.— Hoàng tử Cảnh như tây	(2 cuốn) mỗi cuốn	0$35
2.— Việt-Nam song kiệt	(4 ») » »	0 40
3.— Người bán ngọc	(4 ») » »	0 40
4.— Lương duyên kỳ ngộ	(3 ») » »	0 40
5.— Duyên mới tình xưa	(3 ») » »	0 30
6.— Giọt lệ hồng nhan T.Q.N	(2 ») » »	0 35
7.— Dầu tóc mượn	(5 ») » »	0 40

Đoản-thiên tiểu-thuyết của Trần-quang-Nghiệp

8.— Chuyến xe trưa	(1 cuốn)	0 20

Có trữ bán tại nhà in Đức-lưu-Phương

158, rue d'Espagne — SAIGON

CHO HUÊ-HỒNG NHIỀU

TIỂU-THUYẾT CỦA « DƯỢC-NHA-NAM » N° 32

VI.— Sớm nở tối tàn

Huyện Chung riu ríu đi theo chớ không nói gì hết, mình mặc một cái áo sơ-mi vải trắng và một cái quần hàng trắng, chớ không kịp thay đổi áo quần, ấy nên nói gì hết.

Chị tám Luốt kêu đặng một cái xe kéo nữa rồi trở vô đứng dựa cột nhà cầu mà ngó, thấy chị em Kim-Tuyết niếu kéo lần nhăn với nhau thì không hiểu gì hết.

Kim-Tuyết và đi với huyện Chung và nói với chị tám Luốt rằng:

— Con tám coi nhà đó cho tao.

Lên xe kéo rồi Kim-Tuyết hối xe chạy riết xuống kho đạn, xe chị chạy trước, xe em chạy sau cả hai người làm thinh. Huyện Chung ngồi trên nệm gòn mà như ngồi trên lửa than, trời mát lạnh mà chàng thảo mồ hôi ướt, đầu nhứt như ai lấy kềm mà kẹp, ngực nhẩy như ai lấy cây mà giã. Chàng muốn coi Kim-Tuyết dẫn chàng đi tới đâu mà chàng không dám nói: chàng suy nghĩ trong trí, không biết gặp Diệp-Hoa trong cảnh nào, nếu gặp tình-nhân của Diệp-Hoa thì phải làm sao; chàng chưa liệu đặng lẽ nào thì xe đã đến nhà Diệp-Hoa mà chàng không hay. Xe chưa ngừng thì Kim-Tuyết nói lớn lên rằng:

— Trời ơi, nó đi đã mất đất rồi còn giống gì đâu mà nói, mầy còn chuyển-vần nữa hết.

— Chị nói sao?

— Tao nói tình nhân của vợ mầy nó đi mất rồi, hồi nảy xe nơi nó đậu ngoài này, thì rõ ràng tao thấy vợ mầy trên xe bước xuống đi cặp kè với nó mà đi vô nhà, tại mầy chần chờ quá, nên nó đi rồi còn mốc gì!

Hồi lên xe kéo mà đi với huyện Chung thì là Kim-Tuyết hăng hái lắm, quyết làm cho chàng thấy rõ cái tội-tệ của vợ, và quyết làm cho em dâu nể mặt mình chơi đồ bầy lâu co cượng với mình hoài. Té ra vừa đến nơi nàng thấy cái xe hơi đâu mất, còn nhà Diệp Hoa thì đóng cửa bịt bùng thì nàng thất vọng mà coi bộ nổ thẹn với em lắm.

Huyện Chung cười gằn rồi nói với chị rằng:

— Chị chiêm bao hay sao chớ. Có lẽ nào nó đi lại đây khuya khoắc như vầy rồi bỏ đi về đi.

— Mầy nói có khi phải; thôi vô coi, nếu có vợ mầy ngủ ở trong nhà một mình thì quả là tao chiêm bao, còn nếu nó vắng mặt thì kêu con Dựa lối coi có phải cô nó có về nhà với một người đờn ông rồi cả hai đồng đi nữa hay chăng. Tao đã thấy rõ ràng, không lẽ nó dám dấu tao. Đi, đi vô với tao.

Kim-Tuyết nói rồi nắm cùi chỏ huyện Chung mà kéo bươn vô nhà. Huyện Chung thấy không có bằng cớ gì minh bạch thì bụng chàng bớt lo, mà lại mừng thầm; mà đến chừng nghe Kim-Tuyết nói như vậy rồi hối chàng vô nhà thì chàng lo sợ lại như cũ.

Kim-Tuyết đi vô trước, tay khoát khoát, ra giấu biểu Huyện Chung đi nhẹ nhẹ sợ trong nhà hay. Vô tới hàng ba thì hai chị em nghe tiếng đờn bà nói nhỏ nhỏ trong nhà rồi vùng nín ngang. Kim-Tuyết kề tai nói nhỏ với huyện Chung rằng:

— Mầy kêu cửa cho nó mở rồi đi vô đi, để tao ở ngoài này!

Huyện Chung nghe lời vỗ cửa đùng đùng mà kêu rằng:

— Dựa a. Dựa, mở cửa coi.

Vừa nghe tiếng con Dựa dạ thì nghe tiếng chơn người nhẩy xuống đất một cái đụi. Kim-Tuyết đưa vố vai huyện Chung một cái ra giấu biểu chàng vỗ cửa kêu nữa. Con Dựa dạ rồi nói tiếp rằng:

— Thưa ông, chờ tôi vặng đèn rồi tôi sẽ mở cửa.

— Cho mau!

— Dạ...

Huyện Chung nghe con Dựa làm bộ hụi cả buổi mà chưa mở cửa được thì phát nghi, nên ngực nhẩy thình thịch tay chưn rung bây bẩy. Chàng kêu cửa gần mười phút đồng hồ mới vô nhà được. Cửa vừa mở thì chàng bước lẹ vô, xô con Dựa té lăng củ, chạy tuốt vô buồng vợ, thấy Diệp-Hoa ngồi trên giường, mình mặc một bộ đồ hàng trắng, nút áo cổ không gài, tóc tai xù xộp, mặt mày tái xanh.

Khi trước, huyện Chung vẫn tưng trọng vợ lắm, nhịn nhục vợ nhiều khi; vợ có câu mâu thì chàng dùng lời êm dịu mà khuyên lơn, vợ có co cương thì chàng theo bơm ngọt. Nhưng mảng tình chắc rằng vợ là người trinh-bạch, hiền đức... Nàng mà ở với mình không đặng vui vẻ, hay câu mâu là tại nàng không quen cái cảnh buồn bực ở nhà mình, không chịu nổi cái gia pháp nghiêm chánh của chị mình. Chàng không có chấp vợ, nên lúc Diệp-Hoa bỏ nhà đi ở với mẹ nàng, thì chàng đã có năn nỉ vợ nhiều lần, mà chừng năn nỉ không đặng thì chàng làm bộ giận lẫy coi vợ có hồi tâm hay chăng chớ không phải chàng bỏ qua. Chàng thấy vợ bấy lâu chịu xử tàng, nên muốn để cho vợ thong thả mà thôi chớ không hề tháo trưởng vợ làm việc chi quấy quá.

Còn nữa

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THỊ-MẬU, 1 à 3 RUE DE REIMS

Le Gérant: NGUYEN-VAN-SAM